

GŁOS NARODU

Nr. 185. — ROK XLII.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW KRZYŻA 11			Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.	
	KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.				
W T O R E K 9 L I P C A 1935.	Předpłata wynosi:		W Krakowie	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	Miesięcznie	z o n o s e n i e m	z o n o s e n i e m	z o n o s e n i e m	z o n o s e n i e m
	5 — zł.	4-50 zł.	5 — zł.	8 — zł.	
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.					
					Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
					Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

P. Prezes Sławek o przyszłej Polsce.

Na przemówienie prezesa klubu B. B. p. Sławka, czekała opinia polska z dużą ciekawością. Spodziewano się znaleźć w nim odpowiedź na pytanie: jak sobie obóz pomajowy wyobraża teraz po odejściu Marsz. Piłsudskiego swój stosunek do społeczeństwa? Odpowiedzi zadowolającej — sędzimy — jednak nie otrzymała. Do tego stwierdzenia dochodzimy po obiektywnej analizie przemówienia p. prezesa klubu B. B.

NIE JEDNOSTKA. — Mało kogo zajmie ta część mowy, w której p. Sławek poruszał przedwojenne wypadki. Nie zajmuje nas również to, co p. prezes Sławek mówił o „osiągnięciach”, czyli zasługach B. B. Wartość mają tylko te zdania, w których p. Sławek formułował swój pogląd na sposoby rządzenia społeczeństwem przez obóz będący przy władzy.

Przedewszystkiem jesteśmy wdzięczni p. prezesowi B. B. za odważne postawienie pytania, którego się wielu jego podkomendnych, jak ognia, boi: — kto teraz zastąpi Marsz. Piłsudskiego? P. pułk. Sławek nie boi się tego pytania i równie odważnie na nie odpowiada:

„Próby szukania innego człowieka, któryby przez swą wielkość mógł mieć tak pełną władzę moralną — nie dążyły do rezultatu. Gdybyśmy chcieli innych do tej roli przemierzać, łatwo byśmy spostrzegli, że ta potęga autorytetu nie może być nikomu nadana, i nie na tej drodze szukamy rozwiązania”.

Oświadczenie to zasługuje na podkreślenie. Definitywnie bowiem grzebie nadzieje jednych, a obawy drugich, jakoby po odejściu „Komendanta” miał przyjść teraz „Wódz”, — jakoby losy Polski teraz miały się potoczyć wzorem upadającej Republiki rzymskiej (Pompejusz, Cezar, August). P. pułk. Sławek kładzie kres tym nadziejom, względnie obawom, kiedy oświadcza twarde, że „nie na tej drodze” należy szukać rozwiązania. Jeśli jednak, nie jednostka ma objąć spuściznę po Marsz. Piłsudskim, to w takim razie — kto?

„PRAWO” I „OSOBY”. — Odpowiedź na to pytanie daje p. prezes klubu B. B. mówiąc:

„Prawo — jako naczelny regulator ma nami rządzić, a w ramach prawa ten, kogo prawo do tego wyznacza”.

A więc „prawo” i „osoby” wyznaczone przez to prawo — mają zastąpić Marsz. Piłsudskiego.

Odpowiedź ta nie wystarcza, nie może wystarczyć obywatelowi myślącemu o przyszłości.

Cóż to jest „prawo”? Zapewne konstytucja. Ale nie sama konstytucja. Także i cały szereg ustaw wykonawczych, które muszą być uchwalone i rozbudowane, jeśli konstytucja ma wejść w życie. Zważmy jednak, że nasza obecna konstytucja jest sformułowana tak ogólnie, częściowo nawet frazeologicznie, iż pod jej przepisy można podłożyć treść różnorodną. Tak n. p. — że się ograniczymy do jednego tylko przykładu — kapitalny art. 58. o samorządzie gospodarczym tak jest zredagowany, że w wykonaniu może Polskę doprowadzić równie dobrze do ustroju korporacyjnego, jak i do syndykalistycznego, a ostatecznie i kolektywistycznego. I to bez rewolucji. Pochodzi to stąd, że niema w nim, jak w całej konstytucji, żadnej ideologii. Niewiadomo, czy autorowie konstytucji chcieli Polskę oprzeć na solidaryzmie, czy też na walce klas. A mo że świadomie pominieli ten ważny problem, i dlatego poprzestali na sformułowaniu „Prawa”, a pominieli — daleko ważniejszy moment — ideologię.

W takich warunkach oczywiście wszystko będzie zależało od ludzi, a więc od ich po-

glądów politycznych, społecznych, religijnych i t. p.

LONDYŃSKA GARKUCHNIA. — Odpowiedź p. prezesa Sławka nie jest zadowolająca. Brak konkretnej ideologii sprawi, że w obozie sanacji do głosu dochodzą będą coraz to inne kierunki i coraz to inne ideologie. A, że nad nimi — według zapewnień samego p. pułk. Sławka — nie będzie kogoś, kto by tę samą rolę koordynacyjną odgrywał, jaką odgrywał Marsz. Piłsudski, powstanie na naczelnych stanowiskach stan płynny, „prawo” zaś, któremu p. prezes Sławek przydaje wielkie znaczenie, będzie ulegało ustawicznym fluktuacjom, zależnie od tego, czyj apetyt będzie musiało zaspokoić.

W „Klubie Pickwicka” opowiada Dickens o pewnej garkuchni w Londynie, która tem się odznaczała, że w mig, na poczekaniu, zadowolala najsprzeczniesze życzenia gości. Aż jeden z zaufanych klientów przy parłszy gospodarza do muru pytaniem, jak on to robi, otrzymał cenne wyjaśnienie:

— Patrz pan — powiedział mu z tajemniczym uśmiechem wskazując gromadę kotów wążających się po podwórzu... Klientowi mogę dać wszystko, co zechce. I pieczeń cielecą i wieprzowia, i zrazy wołowe, i zajęcia na dziko! Byłem tylko miał 10 minut czasu na wykonanie zamówienia.

Dickens dodaje, że jego bohater nie był zachwycony sposobem zaspakajania apetytu gości przez pomyslowego gospodarza. A już przerażającą wydała się mu beztroska kucharka, która z kocich pośladek pozwała mu preparować wszystko, czego tylko klient w najśmielszych marzeniach zapragnął.

Sądzić trzeba, że niedługo był żywot tej oryginalnej garkuchni londyńskiej. Nie wspominają o niej ci, którzy obecnie zwiedzają Londyn. Widocznie zbankrutowała.

W. Z.

gólę do sporu i pozostawienia Abisynji jej losowi. Tego rodzaju stanowisko zajmuje dziś zdecydowanie „Morning Post” i „Daily Mail”, a „Times” i „Daily Telegraph”, które wciąż jeszcze zaślaniają się koniecznością ratowania Ligi Narodów, nie czynią tego dziś z takim przekonaniem, jak przed tem i przewidują, że w braku współpracy ze strony francuskiej Anglja będzie miała rozwiązane i wolne ręce. Ważny, co do określenia stanowiska W. Brytanji będzie kontakt Baldwin, Hoare'a i Edena z Avenolem, który dziś wieczorem przyjeżdża do Londynu.

W środę będzie obradował gabinet, a w czwartek odbędzie się w Izbie Gmin debata, w toku której spodziewane jest konkretniejsze niż dotychczas określenie polityki brytyjskiej w sprawie sporu włosko-abisynjskiego przez ministra spraw zagranicznych, sir Samuela Hoare.

Kardynał Verdier u Słowaków.

Bratisława 8 lipca. (PAT). Dziś o godzinie 13-tej przybył do Bratisławy legat papieski, kardynał Verdier, który brał udział w zjeździe katolickim w Pradze. Na dworcu powitali go przedstawiciele duchowieństwa, władz cywilnych i wojskowych, korpus konsularny oraz delegaci szeregu stowarzyszeń i instytucji. Kardynał udzielił w Katedrze błogosławieństwa licznie zebranym rzeszom wiernych, poczem udał się do ratusza, gdzie go podejmowali przedstawiciele miasta. Pod-

czas przyjęcia w ratuszu ks. Hlinka wygłosił z balkonu przemówienie do ludności zgromadzonej na placu przed ratuszem. Ludność wznosiła entuzjastyczne okrzyki: „Niech żyje Hlinka”, „Niech żyje autonomja”. — Po przejeździe do niedalekiego Dzievina, który tradycja łączy z apostołską działalnością św. Cyryla i Metodego, kardynał powrócił do hotelu. Jutro wyjedzie prawdopodobnie do Piszczan.

Mocarstwa pozostawią Abisynję własnemu losowi.

Londyn, 8. 7. (PAT). Nawiązując do sobotniej rozmowy ambasadora brytyjskiego w Paryżu Clercka z Lavalem, „Daily Herald” podkreśla, że była to trzecia wizyta Clercka u Lavala w ciągu 5 dni. Według dziennika, dyplomata brytyjski znów usiłował przekonać premiera francuskiego o konieczności wspólnego frontu obu mocarstw w sprawie Abisynji, ale podobnie jak w poprzednich wypadkach, bez powodzenia.

Francja — zdaniem „Daily Herald” — stała się odmówiła wspólnej akcji francusko-brytyjskiej w Genewie przeciwko Włochom. Wiadomości innych dzienników o tej wizycie nie są również negatywne, ale ogół z prasy angielskiej nie wynika, aby stanowisko Francji uległo zmianie na korzyść W. Brytanji. — Również odmowa Ameryki pod adresem Abisynji sprawiła w Londynie wielkie wrażenie i w opinii publicznej zaczyna się zarysowywać wyraźna tendencja niemieszania się wo-

gólę do sporu i pozostawienia Abisynji jej losowi. Tego rodzaju stanowisko zajmuje dziś zdecydowanie „Morning Post” i „Daily Mail”, a „Times” i „Daily Telegraph”, które wciąż jeszcze zaślaniają się koniecznością ratowania Ligi Narodów, nie czynią tego dziś z takim przekonaniem, jak przed tem i przewidują, że w braku współpracy ze strony francuskiej Anglja będzie miała rozwiązane i wolne ręce. Ważny, co do określenia stanowiska W. Brytanji będzie kontakt Baldwin, Hoare'a i Edena z Avenolem, który dziś wieczorem przyjeżdża do Londynu.

W środę będzie obradował gabinet, a w czwartek odbędzie się w Izbie Gmin debata, w toku której spodziewane jest konkretniejsze niż dotychczas określenie polityki brytyjskiej w sprawie sporu włosko-abisynjskiego przez ministra spraw zagranicznych, sir Samuela Hoare.

Polska pośrednikiem między Francją a Niemcami?

Rzym, 8. 7. (PAT). Nawiązując do berlińskiej wizyty min. Becka „Popolo d'Italia” stwierdza, iż zarówno niemiecka jak i francuska sprawa wyraża pragnienie, by Polska podjęła się akcji medjatorskiej między Paryżem a Berlinem. Narazie są to tylko pierwsze sugestje — pisze dziennik rzymski. Europa doszła przecież do takiego stanu, że wszelkie rozwiązania są możliwe. Wśród nich również i te, że

bliskim jest pokój, którego się tak powszechnie pragnie i kontynent nasz miałby otrzymać go z rąk Polski. W każdym razie jest znacznie mniej prawdopodobne, by kontynentowi naszemu pokój taki mogła ofiarować Anglja.

Warszawa, 8. 7. (Tel. wł.). W dniu dzisiejszym objął urządowanie w charakterze naczelnego dyrektora Polskiego Radja Roman Starzyński.

Stalin kuje nową konstytucję dla Rosji Sowieckiej.

Moskwa, (PAT). W niedzielę pod przewodnictwem Stalina odbyło się pierwsze posiedzenie plenaryjnej komisji konstytucyjnej, wykonanej przez 7-my Kongres Sowieców, celem rewizji konstytucji sowieckiej. Nakreślono ogólny program prac i utworzono 12 podkomisji. Przewodnictwem podkomisji 1-ej ogólnych kwestyj konstytucyjnych objął Stalin, podkomisji gospodarczej Mołotow, fi-

nansowej Czubar, prawniczej Bucharin, ordynacji wyborczej Radek, organów sądowych Wyszyński, centralnych i lokalnych organów władzy Akulow, oświatowej Zdanow, pracy Kaganowicz, obrony Woroszyłow, spraw zagranicznych Litwinow. 12-ta podkomisja redakcyjna składa się z przedstawicieli wszystkich podkomisji i będzie obradowała pod przewodnictwem Stalina.

Prez. Roosevelt zatrudni trzy pól milj. bezrobotnych.

Waszyngton 8 lipca. (PAT). Departament skarbu zapowiedział emisję obligacji na sumę 500 milionów dolarów. Obligacje te ukazywałyby się na rynku 15 lipca. Termin ich upłynąłby 15 grudnia 1939 roku. Oprocentowanie ma wynosić 1 1/2 procent. Pożyczka ta stanowi pierwszą transzę 4 miliardów,

przeznaczonych na pomoc dla bezrobotnych, zgodnie z decyzją Kongresu z dn. 5 kwietnia. W kołach zbliżonych do rządu wyrażają nadzieję, że wpływy z pożyczki zapewnią zatrudnienie 3 milionom 500 tysiącom bezrobotnych.

POGODA WRACA.

Warszawa, 8. 7. (PAT). Stan pogody w Polsce dziś o godz. 7 rano: Rankiem dnia dzisiejszego nastąpiło w Polsce ogólne polepszenie się stanu pogody; zachmurzenie było na ogół umiarkowane lub niewielkie, siła wiatru

znacznie osłabła, temperatura zaś z wolna zaczęła wzrastać. Przewidywany przebieg pogody do południa dnia 9 lipca br.: Pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym; ciepło: słabe wiatry zachodnie.

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

KRAKÓW, UL. WIŚLNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie, kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa, zioła, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie. Ceny niskie.

Prezydent R. P. słucha sprawozdań.

Warszawa, 8. 7. (PAT). Prezydent R. P. przyjął w dniu dzisiejszym premiera Sławka, który informował Prezydenta o bieżących pracach rządu.

Warszawa, 8. 7. (PAT). Prezydent R. P. przyjął w dniu dzisiejszym na audjencji marszałka Sejmu Świtalskiego i marszałka Senatu Raczkiewicza, którzy w związku z zamknięciem nadzwyczajnej sesji parlamentu złożyli Prezydentowi R. P. sprawozdania z prac tej sesji.

Warszawa, 8. 7. (PAT). Prezydent R. P. przyjął w dniu dzisiejszym prezesa Najwyższej Izby Kontroli dr. J. Krzemieńskiego, który złożył Prezydentowi R. P. sprawozdanie z bieżących prac kontroli.

Pos. Madejski wojewodą kieleckim.

Warszawa, 8. 7. (Telef.). Wojewodą kieleckim ma być mianowany b. dyrektor Funduszu Pracy poseł Madejski, b. prezydent Dąbrowy. Obecny wojewoda Dziadosz ma przejść na inne stanowisko.

O czym piszą inni?..

P. Moraczewski przeciw ordynacjom wyborczym.

Przeciw ordynacjom wyborczym występuje — jak wiadomo — i sanacyjny Z. Z. Z. Na kongresie Z. Z. Z. w d. 21 lipca ma się zdecydować, czy ta organizacja weźmie udział w wyborach. Teraz zaś w jej organie „Froncie Robotniczym“ p. Moraczewski wywodzi, że ordynacja sprzeciwia się zapatrywaniu Marsz. Piłsudskiego, którego p. Moraczewski był przyjacielem.

„Równouprawnienie polityczne — pisze — zadekretowane w Polsce w r. 1918 przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, obejmowało prawo wyborcze do sejmów, do rad miejskich, do rad gminnych. Odbieranie teraz w czerwcu 1935 r. przez większość sejmowa jednej części tego równouprawnienia, jest niewątpliwie także — dla wielu będzie to przekonującym w odwrotną stronę argumentem — sprzeczne z wolą i ówczesnymi zapatrywaniami Marszałka Piłsudskiego. A w oczach tych wszystkich, którzy wiedzą, że Marszałek nie cofał swoich postanowień, powziętych po dokładnym namyśle — sprzeczne także i z ostatnimi jego poglądami. Właśnie ja jestem klasycznym świadkiem, że w listopadzie i grudniu 1918 r. Naczelnik państwa bardzo gruntownie i wszechstronnie rozważał przedłożone mu przezemnie projekty wymienionych ordynacji wyborczych“.

Następnie występuje p. Moraczewski przeciw wciąganiu związków zawodowych do polityki, tj. do kolegów wyborczych.

„Frakcja Rewolucyjna“ karci Z. Z. Z.

A teraz — druga organizacja sanacyjna robotników, „Frakcja Rewolucyjna“ p. Jaworowskiego... W swoim organie „Walka“, atakuje Z. Z. Z. i jej przywódców.

„W Sejmie — pisze „Walka“ — przedstawiciele ZZZ, zgłaszają łącznie z przedstawicielami burżuazji reakcyjny projekt. Debata nad nim w zgodzie i harmonii z przedstawicielami klas posiadających. Czasem gdy któremuś się wypną jakieś poprawki, bez istotnego znaczenia, nie zmieniającego ogólnie reakcyjnego ducha projektu — nie mają nie przeciwko temu, gdy przedstawiciele burżuazji te poprawki odrzuca. A po odrzuceniu — z wesółym uśmiechem przedstawiciele ZZZ, oddają swe głosy za całością projektu“.

I to się nazywa „obóz“ sanacji!

„Akcja Katolicka“, a wybory.

„Dziennik Bydgoski“ (dziś mocno sanacyjny) podejmuje pytanie, jak zabezpieczyć wybór katolickich kandydatów na posłów?

„Przedewszystkiem — odpowiada — przez zaangażowanie w tym kierunku Akcji Katolickiej. Wprawdzie nie jesteśmy powołani do wytykania jej dróg. Ale współdziałając z nią w miarę naszych sił i możliwości, znamy jej zasadnicze założenie i dlatego sądzimy, że Akcja Katolicka może w tej sprawie zabrać głos. Oczywiście nie może przytem narazić swego apolitycznego i bezpartyjnego charakteru. Zrobiłaby to, gdyby w wyborach, przeprowadzanych na starych zasadach wyborczych, oświadczyła się za jakąś ściśle określoną grupą polityczną. Ale teraz, kiedy — jak mówią urzędowni twórcy ordynacji wyborczych (co myśla, może nas nie nie obchodzić) — „chodzi o wybór najtęższych obywateli o nieposzlakowanej cześci i charakterze bez względu na przekonania polityczne“, Akcja Katolicka ma prawo zwrócić uwagę, że najlepszym i najtrwałszym fundamentem pod budowę Polski Mocarstwowej są zasady katolickie“ i t. d.

Przedewszystkiem „Dziennik Bydgoski“ wyolbrzymia znaczenie przyszłego parlamentu; będzie ono bowiem bardzo małe... Następnie „A. K.“ stojąca „poza i ponad partiami“ (jak to tylokrotnie podkreślała Stolica Apost.) musi się trzymać zdala od wyborów. Jej zaangażowanie w akcję wyborczą odebrałoby jej właściwy charakter, a uczyniło z niej organizację polityczno-partijną.

Nietrwałość rządów dyktatorskich.

Tygodnik lwowskiego B. B., „Reduta — Tydzień Polski“, pisze o sytuacji wytworzonej przez zgon Marsz. Piłsudskiego... Historja uczy, że rządy oparte o jednostkę — pisze „Reduta“ —

„są to fazy raczej przejściowe, rzadko kiedy sięgające poza długość życia jednego pokolenia. Człowiek, który ująwszy władzę zdjął odpowiedzialność ze zbiorowości, odchodzi, a powrotna fala przynosi zmianę“.

Cóż teraz obóz rządowy ma robić?

„Zwrócić się — odpowiada „Reduta“ —

Katolicka młodzież społeczna Belgji.

Czasy dzisiejsze, których znamieniem jest przebudowa życia, przebudowa stosunków przedewszystkiem społeczno-gospodarczych, a następnie polityczno-ustrojowych, stanowią okres przełomowy w historii ludzkości. Nową przyszłość lepszą od tej strasznej teraźniejszości, w jakiej żyjemy, może wybudować nowy człowiek. Jest to przekonanie powszechne. Dlatego tyle się dziś mówi o wychowaniu „nowego człowieka“.

Do wychowania go pretendują różne kierunki. Jeden jest tylko ruch, który tworzy nowoczesnego człowieka, takiego, jakiego trzeba, a jest nim odrodzenie się ruchu katolickiego coraz bardziej potężny i krzepki.

Odrodzeniowy ruch katolicki podbija przedewszystkiem młodzież, do której zawsze najsilniej przemawiają pierwiastki dobra, piękna, sprawiedliwości i miłości. Na jeden z typowych objawów tego ruchu chcemy zwrócić uwagę.

W dniu 25 sierpnia, cały świat katolicki będzie świadkiem wielkiej manifestacji katolickiego młodego pokolenia zorganizowanej przez katolicką pracującą młodzież belgijską (J. O. C.) w Brukseli, z racji 10-letniego jej istnienia. W powyższej manifestacji weźmie udział przeszło 100 tys. członków. Na uroczystości przybędą przedstawiciele 18 narodów, m. in. Francji, Kanady, Kolumbji, Szwajcarii, Holandji Hiszpanji, Portugalji, Anglii, Konga, państw Europy środkowej m. in. i Polski.

Uroczystości będą mieć charakter międzynarodowej manifestacji. Udział weźmie trzech kardynałów, wszyscy biskupi belgijscy oraz wielu biskupów zagranicznych.

Kongres poprzedzony będzie Tygodniem studiów międzynarodowych, który ma dać kierownikom młodzieży z różnych krajów okazję do pogłębienia doktryny, metod organizacyjnych, twórczości, oraz akcji ruchu młodzieży katolickiej.

Organizacja młodzieży belgijskiej J. O. C., ma wszelkie dane po temu, by swoją manifestacją oddziałała na młodzież katolicką Europy. Jest wzorem dla całego ruchu katolickiego młodzieży, przez swój wysoki poziom ideowy, dynamizm i sprawność organizacyjną oraz wypracowane metody pracy. Dla zilustrowania damy krótką charakterystykę działalności J. O. C. za rok 1934.

Dwa zagadnienia stanowiły przedmiot pracy organizacyjnej w tym okresie, a mianowicie: bezrobocie wśród młodzieży oraz przygotowania do kongresu jubileuszowego. W sprawie bezrobocia — wybudowano wielki dom w Brukseli dla młodzieży, oraz zorganizowano obóz dla bezrobotnych.

Normalna praca organizacyjna obejmuje szereg czynności. Na czoło wysuwa się kształcenie religijne, na które kładziono ol-

Dążność państw bałtyckich do zjednoczenia.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że wśród bliższych i dalszych Bałtów coraz bardziej dojrzeva poczucie wspólnego losu i konieczności współpracy. Dowodzą tego przedewszystkiem coraz częstsze zjazdy czy to polityków czy uczonych bałtyckich, a w ten sposób dojrzeva realizacja idei

Ścisłego Związku Bałtyckiego.

Na dowód jak rośnie ruchliwość Bałtów, oczywiście w związku ze znanymi posunięciami hitlerowskich Niemiec od stycznia br. poczynawszy, wystarczy kolejno wyliczyć: konferencja bałtyckich agronomów w Helsingforsie, takż zjazd cywilnych lotników w Kownie, kongres bałtyckich geografów i botaników w Arensburgu, fińsko-estońska konferencja nauczycieli w Helsingforsie. Podobnych zjazdów o mniejszym zakre-

z pominięciem wymierających i bezwartościowych dawnych rutynistów, ale także i z wylączeniem tych ludzi z własnego obozu, którzy sami pozbawieni moralnych kwalifikacji i tytułu, nie szczędzą złowieszczych, reakcyjnych podszeptów — wprost ku społeczeństwu, oczekującemu dziś dobrego słowa i rozkazu. Wraz z całym narodem i przy jego pomocy dokonaj się nusi to, co jest niemożliwą i jedynie logiczną konsekwencją dni majowych: przebudowa ustroju społecznego i stworzenie Polski Nowoczesnej, Polski Pracy“.

„Polska Pracy“, to — frazes nie nie znaczący i nie nie mówiący. Ale znamiennym jest to, że organ B. B. domaga się „wyłączenia“ z B. B. pewnych grup ludzi, a zwrócenia się do społeczeństwa, do mas.

wycieczki po kraju; zwiedzono prawie całą Łotwę. Niezależnie od naczelniej uchwały kongresu, w której stwierdzono, że

kongres wzywa narody bałtyckie

do pogłębienia wzajemnych stosunków politycznych, kulturalnych i gospodarczych zgodnie z polityką rządów bałtyckich, postanowiono zjazdy takie odbywać odłąd stałe co roku w jednym z państw interesowanych.

Nie należy też uważać za przypadek, że ten kongres bałtyckich przyjaciół w Rydze, rozpisany na kilka dni, zbiegł się w czasie z konferencją wszystkich posłów lotewskich zagranicą. Konferencja ta obradowała również w Rydze, wzięło w niej udział 13 posłów z odpowiednim sztabem urzędniczym, a przewodnictwem objął osobiście premier lotewski Ulmanis przedkładając jako temat rozważań wszystkie problemy międzynarodowej polityki, interesujące Łotwę. Jaką wagę przypisano temu zjazdowi lotewskich dyplomatów dowodzi okoliczność, że obrady tych 13 dygnitarzy zajęły pełne 4 dni, dzięki czemu „przerobić“ można było chyba wszystkie problemy niewielkiej Łotwy, mniejszej od niejednego z naszych województw, a z ludnością, której liczba nie dorównuje Warszawie i Łodzi razem wziętych. Znamiennym jest też, że konferencja w zasadzie oczywiście poufna i ściśle urzędowa wbrew praktyce, obserwowanej chyba wszędzie gdzie indziej, powzięła jawną uchwałę, (1), ogłoszoną nawet w dziennikach. — Z pewnych względów dziwny ten twór dyplomatyczno-kancelaryjny brzmi w ten sposób, że

„Konferencja posłów uchwała w dalszym ciągu prowadzić dotychczasową politykę zagraniczną Łotwy“.

Tego rodzaju uchwała czynnych dyplomatów jest niewątpliwie nowością, chociaż o ile chodzi o Łotwę konferencję taką zorganizowano tam już poraz drugi. Pierwsza odbyła się w roku 1923.

W jakim duchu idzie współpraca Bałtów?

Zaniepokojeni — zresztą zupełnie słusznie — coraz większymi zbrojeniami Niemiec, myślą głównie o swem bezpieczeństwie. Widzą je zaś przedewszystkiem w znanym pakcie wschodnim wedle projektu francusko-sowieckiego, za którym wszyscy z wyjątkiem Finlandji zgodnie się opowiedzieli. Liczą też na moralną, ale także czynną pomoc Anglii. Dla Estonji, a w większej mierze dla Łotwy, aktualną byłaby współpraca z Polską, ale zastrzeżenia przeciw niej są dosyć poważne. Finlandja przy zasadniczo bałtyckim swem nastawieniu poprzestaje raczej na roli obserwatora, jawnie się nie angażując. W stosunku do swego najbliższego sąsiada tj. sowieckiej Rosji, zachowuje jak najpoprawniejszą swą neutralność.

Oto, jak stoja rzeczy nad Bałtykiem, gdzie bez nas doprzewają pewne sprawy.

(J. B.)

Przebieg obchodu ludowego.

Rok rocznie w czerwcu Stronnictwo Ludowe urząda „święto ludowe“ którego celem jest propaganda ideologii „ludowej“. — W tym roku obchód ten odbył się w powiatach Małopolski zachodniej w dniach 29 i 30 czerwca br. Tłumną była uroczystość w Wierchosławicach, rodzinnej wsi Wincen- tego Witosa. Zebrało się — według „Piasta“ — ponad 6.000 osób, które pochodem ruszyły z 32 sztandarami do kościoła na nabożeństwo z powrotem na osiedle jednego z gospodarzy, gdzie przemówienia wygłosili dr. Gruszka i pos. Brodacki, wyrażając przekonanie, że powrót Witosa do kraju wkrótce nastąpi. Podhałe limanowskie obchodziło uroczystość w Kamienicy koło Nowego Łąka. Zebrało się 25.000 włościan, którzy przy dźwiękach siedmiu orkiestr, niosąc około 80 sztandarów, udali się do kościoła, gdzie poświęcenia sztandaru dokonał ks. dziekan Ro- siek, a kazanie wygłosił ks. Żelawski. W powiecie bocheńskim „święto ludowe“ odbyło się w Niegowici, w powiecie krakowskim — w Płaszowie, w powiecie wadowickim — w Choczni, w białskim — w Osieku, w jarosławskim — w Pawłosiowie, na Podhalu Tatrzańskim — w Czarnym Dunajcu.

Na wszystkich wiecach w rezolucjach uchwalono domagać się amnestji dla b. posłów Witosa, Bagińskiego i Kiernika. Następnie uchwalono rezolucję wypowiadającą się przeciw udziałowi włościan w wyborach do Sejmu i Senatu. W rezolucjach gospodarczych uchwalono domagać się:

Rozwiązania karteli i położenia kresu ich działalności, zgnębnej dla całości życia gospodarczego kraju, a zwłaszcza dla rolnictwa;

nadania chłopom wogóle, a bezrolnym w szczególności ziemi, która jeszcze jest w dużych obszarach; ustalenie cen płodów rolnych i zwierzęcych na poziomie opłacalności; nowelizacji dotychczasowych rozporządzeń oddłużeniowych, które okazały się połowicze i niewystarczające.

Na ziemiach Rzeczposp.

Ekspedycja archeologiczna na Wileńszczyźnie.

Przed kilku dniami wyruszyła na teren woj. wileńskiego, pod kierownictwem adiunkta Uniw. dr. H. Cehak-Hołubowiczowej, ekspedycja archeologiczna Muzeum Archeologicznego Uniw. Stef. Batorego. Ekspedycja ma na celu przeprowadzenie rejestracji zabytków oraz zabezpieczenie przed zniszczeniem zabytków historycznych na terenie powiatów: święciańskiego, brasławskiego, dziśnieńskiego i wilejskiego. Prace badawcze ekspedycji potrwać dwa miesiące.

„Biskup“ Faron przed sądem.

Przed sądem najwyższym stanie Władysław Faron, „biskup“ kościoła starokatolickiego, pociągnięty do odpowiedzialności karnej z tytułu wydawania ulotek, obrażających dostojników Kościoła katolickiego. Sąd grodzki w Zamościu skazał Farona na dwa miesiące aresztu, a sąd okręgowy w wydziale odwoławczym zamienił areszt na grzywnę w wysokości trzystu złotych, zatwierdzając wyrok pierwszej instancji w całości co do winy oskarżonego. Wyrok ten Faron zaskarżył do Sądu Najwyższego, który termin rozprawy wyznaczył na 21 października.

Kopalnia „Reden“ jeszcze płonie.

Akcja przy tzw. „dekowaniu“ szybów w płonącej kopalni „Reden“ w Dąbowie prowadzona jest energicznie. Przy robotach tych zatrudnionych jest 110 robotników, reszta zaś w liczbie z górą 500, pozostaje bez pracy. Akcja ratownicza prowadzona jest przez całą dobę bez przerwy. Obecnie prowadzone są roboty przy zamykaniu 3 szybów, a na końcu „zadekowany“ zostanie szyb wyciągowy.

Ogień w głębi kopalni szaleje w dalszym ciągu z niesiabnącą mocą, o czym świadczą kłęby dymu wydobywające się przez szyb wyciągowy. Dopiero po zamknięciu wszystkich szybów, przez co przerwany zostanie dopływ powietrza do ognia, pożar zacznie ulegać stłumieniu.

Proces ten trwać będzie kilka miesięcy i w tym okresie robotnicy pozostawać będą bez pracy. Narazie trudno ustalić jak długo kopalnia będzie unieruchomiona.

Samobójstwo adwokata i jego żony.

W Oświęcimiu w mieszkaniu swem popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru w skroń adwokat dr. L. Bandler. W chwili po samobójstwie dra Bandlera odebrała sobie życie jego żona Róża. Natychmiast udzie lona pomoc lekarska była już bezskuteczna. Przyczyną samobójstwa miały być kłopoty materialne.

ZMARŁA NA GROBIE MĘŻA. Komisarjat P. P. w Bielsku został zawiadomiony, że na cmentarzu katolickim znaleziono zwłoki jakiejś starszej kobiety. Policja stwierdziła, że są to zwłoki niejakiej Otylii Nereził, lat 71, zam. w Bielsku, wdowy, która, jak codziennie, przybyła na cmentarz, aby pomodlić się na grobie swego męża, który zmarł przed kilku laty. Wezwany lekarz stwierdził, iż śmierć powstała na skutek udaru sercowego.

DZIECKO OŚLEPIONE PROMIENIAMI SŁONCA. W czasie odpustu w Hałenowie koło Białej wydarzył się straszny wypadek, który winien być przestrożą dla matek. Na odpust przyjechała kobieta z niemowlęciem w wózku i udała się do kościoła na nabożeństwo, zostawiając dziecko pod działaniem promieni słonecznych. Gdy matka wróciła do dziecka, ku swemu przerażeniu zauważyła, iż niemowlę oślepiło. Matka z rozpacz zaniemogła i przechodnie ocucili nieprzytomną. Natychmiast wyjechała z dzieckiem do Białej w celu zasięgnięcia pomocy lekarskiej.

ZŁAMANY NOS I SZCZĘKA NA MECZU. W Częstochowie rozegrany został w niedzielę mecz z cyklu o mistrzostwo Woje-w. Kieleckiego, pomiędzy miejscową Brygadą a stachowickim SKS., zakończony wynikiem 5:1.

W drugiej połowie meczu bramkarz Brygady Krzyk w zderzeniu z lewoskrzydłowym drużyny gości uległ złamaniu kości nosowej i szczęki.

Suez — bramą morską bez klucza.

(—) Aktualnym jest obecnie zagadnienie, czy Kanał Sueski jako najkrótsza droga Włochów do Abisynji, może być doraźnie zamknięty, a tem samem czy możnaby w krótkiej drodze uniemożliwić, a co najmniej bardzo utrudnić Włochom ich zamiary wschodnio-afrykańskie? Odpowiedź krótka brzmi: Nie.

Po 10 latach bardzo ciężkiej pracy Kanał Sueski, chociaż właściwie istniał już za faraonów, w swej obecnej postaci uruchomiony został dopiero w dniu 17 listopada 1869 r. na podstawie koncesji udzielonej przez ówczesnego wice-króla Egiptu Francuzowi Ferdynandowi ks. Lessepsewi. Wedle odnośnego układu koncesja opiewała na 99 lat, ale zastrzegając wszystkim narodom świata prawo używania tej drogi, co prawda tylko dla okrętów handlowych. Jednak już w 1883 r. postanowienia te zmieniono dosyć ogólnikowo, upoważniając także dzierżawcę do przepuszczania „kilku“ okrętów wojennych. Ten stan rzeczy nie dągał oczywiście Anglii, która zwróciwszy w owym czasie swoją uwagę na Egipt, postanowiła zabezpieczyć tę drogę dla siebie i w tym celu zgodnie ze swą taktyką najpierw użyła sposobów handlowych. Towarzystwu zorganizowanemu przez Francuza Lessepsa zaproponowano najpierw odkupienie jego udziału, a gdy to się nie udało, uderzono w stronę drugą. Skorzyszano mianowicie z kłopotów finansowych Kedywa Izmaela i za pośrednictwem lorda Derbygo odkupiono cały jego pakiet akcji sueskich za 100 milionów fr. Rządowi angielskie-

mu dało to odrazu pozycję bardzo silną. Rozpoczęła się teraz kampania przeciw francuskiej taryfie przejazdowej, jako rzekomo zbyt wysokiej. Poczęto grozić przekopaniem Kanału w innym miejscu, szykanowano akcjonariuszy francuskich w różny sposób, aż ich zmuszono do kapitulacji i sprzedaży dalszych akcji.

W ten sposób od 30 listopada 1883 Angli-cy mają już większość w zarządzie Kanału, a mianowicie 7:3 i byłoby całkowicie tu niesłychanie ważną drogą zawładnęli, gdyby nie opór innych państw. Pod naciskiem tych ostatnich doszła w 1888 r. do skutku umowa w Stambule przy udziale Austro-Węgier, Francji, Niemiec, Anglii, Włoch, Holandji, Rosji, Hiszpanji i Turcji, zapewniająca tymże państwom swobodne używanie Kanału „o każdej porze“ z uwzględnieniem także wszelkich statków wojennych i z tem zobowiązaniem, że nikomu z kontrahentów nie wolno czy to w Kanale, czy to na dojazdach do niego wykonywać takich czynności, któreby utrudniały żeglugę. Dzięki temu okręty rosyjskie płynęły tamteży na wojnę z Japonją (1904 r.), a włoskie przeciw Turcji w 1912 r. W czasie wojny światowej sprawa nie uległa zmianie, z czego wynika, że nie można tej drogi zamknąć Włochom, chyba żeby to wykonano siłą, w imię — jak się to mówi — wyższego prawa. W każdym razie wykluczone jest uzyskanie jednomyślności przeciw Włochom, bo w myśl układu w Stambule, Suez jest bramą bez klucza.

okazujące często więcej troski, niż o siebie samych. Motory zaopatruje się — prawie bez wyjątku — w tożyska gumowe, celem przedłużenia ich czasu trwania. Podczas chodu jesteście narażeni na podobne wstrząsy, jak maszyna. Dbajcie więc również o siebie i zaopatrzenie Wasze obuwiem

BERSON SPORT
WYPUKŁE OBCASY GUMOWE.
Zapewniacie sobie przede wszystkim spokój, wygodę i zdrowie
Żądajcie wyraźnie marki BERSON, odrzucajcie naśladowstwa!

Dziś i codziennie w kinie WIT Straszewskiego 18.
Program Nr. 32. Tel. 182-01.

Dziś i dni następnym.
Wspaniały podwójny program humoru i zabawy.

Koci pazur Arcykomedja wywołująca niemiłkące hucaganowe burze śmiechu. W roli głównej genialny komik, **HAROLD LLOYD.**

Arcydzieło przepięknej muzyki wiedeńskiej WALEC WIOSENNY Na czele światowych artystów wiedeńskich występuje ulubieniec publiczności **Szöke Szakal.**
Przedstawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9. W święta od godz. 3-ciej popołudniu.
CENY PORANKOWE.

Parada przed czeskim ministrem obrony.

W dzień bitwy pod Zborowem w 1917, rokrocznie w Czechosłowacji odbywa się w Pradze parada wojskowa. W tym roku parady przyjął generał Machnik, minister obrony.

Z całego świata.
Nowy biskup berliński.
W niedzielnym „Osservatore Romano“ ogłoszono nominację urzędową dotychczasowego biskupa diecezji Eichstaett, Konrada hr. Preysinga na stanowisko biskupa berlińskiego. (O zamierzonej jego nominacji donosiliśmy dwukrotnie). Urodził się on w 1880, jako syn hr. Kaspra v. Preysingen, który był spokrewniony z byłym domem królewskim w Bawarii. Ks. biskup początkowo odbył studia prawnicze w Monachium i Wuerzburgu, potem poświęcił się dyplomacji. Przez pewien czas był sekretarzem poselstwa bawarskiego przy Kwirynale. Tam to prawdopodobnie zrodziła się u niego myśl porzucenia świeckiej służby i wstąpienia na teologię. W 1908 r. uskutečnił swój zamiar, zapisując się do Canisianum, prowadzonego przez OO. Jezuitów w Innsbrucku. Po czterech latach otrzymał święcenia kapłańskie a dwa lata później został promowany na doktora teologii. W 1922 r. został przez Ojca św. mianowany biskupem Eichstaettu, następcą biskupa

Leona v. Mergel. Nowomianowany biskup Berlina cieszy się niezwykłą popularnością wśród wiernych, uchodząc równocześnie za wielki autorytet wśród biskupów niemieckich.
Przed 14-tym lipca w Paryżu.
W związku ze „świętem narodowym“, obchodzonym na pamiątkę zburzenia Bastylji w dniu 14 lipca, w tym roku ugrupowania lewicowe przygotowują się do wielkiej demonstracji. Manifestacje mają być przeprowadzone przez 50 różnych organizacji, należących do „frontu ludowego“, — w którym zjednoczeni są radykali socjalni, socjaliści i komuniści. Organizacje te zapowiadają na dzień 14-go wielkie wiece na polu wyścigowym Buffalo pod hasłem „pokój i wolność“. Będzie to właściwie zjazd przedstawicieli rad gminnych i wybitniejszych organizacji lewicowych. Przewidzianych jest tylko po dwu przedstawicieli, co wyrazi się w ogólnej sumie 4.000 — 5.000 burmistrzów i 20 tys. uczestników. Popołudniu przewidziany jest olbrzymi pochód z Placu Bastylji przez

Plac Narodów do Vincennes. Przymuszałoby w pochodzie weźmie udział 500.000 ludzi. Przed wszystkimi oddziałami będzie niebiańska flaga trójkolorowa i czerwona. Ta wielka manifestacja ma być — jak zapowiadają, jej organizatorowie — „demonstracją przeciw zakusom i atakom na reżym demokratyczny i na wolność republikańską“. W tym nowym ugrupowaniu nie ma jednak jednności. Unja Narodowa b. kombatanów, domagała się od rządu, by nie zezwolił na towarzyszenie w pochodach żadnych sztandarów, poza trójbarwnym. Tymczasem z partii neosocjalistycznej wystąpili deputowany Perrin i senator D. Herbécourt którzy prawdopodobnie przylgną do socjalistów lub komunistów.

Do demonstracji przygotowują się też organizacje prawicowe. Płk. De la Rocque zapowiedział manifestację „Krzyża Ognistego“ przed grobem nieznanego żołnierza. Znamienne jest oświadczenie płk. De la Rocque, wygłoszone a zgromadzeniu członków organizacji „Ognistego Krzyża“. — „Przywódcy obozu lewicowego“, oświadczył płk. De la Rocque — „spodziewają się, że przyciągną masy, które im umożliwią objęcie władzy rządowej. W rzeczywistości jednak, oni wytwarzają tylko masy, które jutro przejdą do naszych szeregów. Front lewicowy pragnie pobudzić członków „Ognistego Krzyża“ do przedwczesnej ofensywy, abyśmy okazali się buntownikami i zwrócili przeciw sobie policję i wojsko. W ten sposób front lewicowy sam chciałby uchodzić za obrońcę porządku, który jutro zamierza obalić“.

ZDERZENIE DWU PAROWCÓW. W niedalekiej odległości od Lorient we Francji nastąpiło zderzenie pomiędzy dwoma parowcami. Jeden z nich parowiec irlandzki „Merwyn“ został poważnie uszkodzony. Załoga opuściła statek, który powoli pogrążył się w falach morza. Na miejsce wypadku przybyło kilka statków, które wzięły udział w akcji ratunkowej.

ZNOWU KATASTROFA SAMOCHODOWA. W mieście Grenoble wydarzyła się katastrofa automobilowa w chwili, gdy samochód prowadzony przez jednego ze znanych tam chirurgów starał się wyminać poprzedzającego go automobil. Doktor oraz trzy osoby na leżące do jego rodziny zginęły na miejscu, stan piątej osoby, która odniosła ciężkie rany w wypadku, jest beznadziejny.

POLSKA NA KONGRESIE ALPINISTÓW W BARCELONIE. W Barcelonie otwarty został, pod protektoratem prezydenta republiki hiszpańskiej V. Międzynarodowy Kongres Alpinistyczny. Biorą w nim udział delegaci najważniejszych klubów Europy, z Austrii, Belgji, Czechosłowacji, Holandji, Hiszpanji, Polski, Szwecji, Szwajcarii, Węgier i Włoch. Polska jest reprezentowana przez p. Walerego Goetla, prezesa Polskiego Tow. Tatr. Po raz pierwszy kongres alpinistów odbył się w 1930 r. w Zakopanem, z inicjatywy polskich związków turystycznych.

Taniej niż za cenę biletu II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT“

Z teatru im. Słowackiego.

„Obrona Keysowej” — komedia
Bruno Winawera.

Nie udało się ta sztuka panu B. Winawerowi. Autor chciał napisać satyrę i ostrze jej skierować przeciw sądom i prokuratorom, a ukrocił z tego wszystkiego bieżąc na siebie: sztuka jego wywołała niesmak. Treścią jej jest sprawa kobiety (Keysowej), która oskarżona jest o zabójstwo jakiegoś lotnika, właściciela pięknej willi. Osobami komedji będą więc: prokurator, obrońcy i oskarżona. Trybunał pozostaje za kulisami. I teraz często i gęsto pozwala sobie autor na bardziej prowokujące, niż satyryczne aluzje i przyćmiki pod adresem sprawiedliwości i prokuratury i palestry. A niema w tem wszystkiem ani krzys walorów artystycznych, nawet autor-intelektualista nie sili się na nowe pomysły. Pogoń za sensacją (sztuka ukazała się po procesie Gorgonowej), gdzie psychologię zastępuje dowolność i „widzimisie” autora, a tezę — niesprawiedliwa tendencyjność, mści się bezlitośnie na autorze i na jego sztuce. Efekty tanie, zaledwie godne kart jakiegoś „Witzblattu” (n. p. prokurator w kostjumie kąpielowym), budowa sztuki rozwickła, intryga blaha i t. d. i t. d.

Tej całej niefortunnej sprawy Keysowej nie zdołała obronić przed wyrokiem krytyki jaknajlepsza wola i sumienna praca doświadczanego reżysera, p. Józefa Karbowskiego, oraz gra aktorów, których pomysłowość i inwencja twórcza nadała niekiedy postaciom zewnętrzne życie. Dostrzegła to widownia i oklaskiwała grę pp. Z. Zalewskiej, A. Tarnowiczówny (Keysowa), Z. Kulakowskiego, W. Staszewskiego, R. Wrońskiego, W. Woznika, T. Kondrata i innych.

ANTONI WAŚKOWSKI.

Sport

Warta mistrzem lekkoatletycznym Polski.

W ogólnej punktacji mistrzostw lekkoatletycznych Polski rozegranych w sobotę i niedzielę w Białymstoku, pierwsze miejsce zajęła Warta poznańska. W punktacji o puchar inż. Znajdowskiego Warta zdobyła 799 pkt. przed A. Z. S. (Warszawa) 666 pkt.

—000—

POGOŃ BIJE LEGJĘ 6:1. Uzupełniamy podane wczoraj wyniki ligowe. Rozegrany we Lwowie mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi, pomiędzy stołeczną Legją a Pogonią zakończył się zwycięstwem Pogoni w stosunku 6:1 (4:0). Bramki dla Pogoni zdobyli: Matyas II, (trzy), Kluz (dwie) i Niecheioł (jedną). Dla Legji jedyny punkt uzyskał Przechodziecki I.

PIERWSZY START WILIMOWSKIEGO KONCZY SIĘ ZNOWU KONTUZJĄ. Jak donosiliśmy, Ruch przegrał z Wartą 3:1 (0:1).

Mecz ten wzbudził wielkie zainteresowanie ze względu na start Wilimowskiego, który pierwszy raz wystąpił na boisku po ostatniej kontuzji nogi. Wilimowski ograniczył się właściwie do statystowania, a w drugiej połowie nieszczęśliwym zbiegiem okoliczności został ponownie kontuzjonowany i zniesiony z boiska.

SZWAJCAR RUFUŁI ZDOBYŁ DIAMOND SCULL NA REGATACH W HENLEY. Ruffi w finale jedynek pokonał Czecha Lavrela.

SCHMELING ZWYCIĘŻYŁ NIEZNACZNIE w Berlinie hiszpańskiego boksera Paolino na punkty. Meczowi przyglądało się 50.000 widzów.

DOMAŃSKI WRACA DO BRAMKI. Stefan Domański, wielokrotny reprezentacyjny bramkarz Polski, po ostatnich niepowodzeniach swego klubu (Warszawianka) postanowił wznowić grę w barwach klubu.

ANGLJA BIJE AMERYKĘ W BOKSIE 11:3. Rozegrany w Nowym Yorku wobec 48.000 widzów międzypaństwowy mecz bokserki pomiędzy reprezentacjami amatorskimi Angli i Ameryki, zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Angli w stosunku 11:3. Mecz ten należy do serii spotkań, organizowanych przez „Chicago Tribune” corocznie z inną reprezentacją państwową, Polska, jak wiadomo, przegrała 14:2. Anglja jest pierwszym państwem, któremu udało się wygrać z Ameryką w tak zdecydowanym stosunku.

Kumor

Zimna krew. Jonny usiadł właśnie w barze przy stoliku, gdy Fred obrócił się i zauważył:

— Pardon, usiadł pan na moim kape-luszu!

— Już pan wychodzi? — brzmiała odpowiedź.

Dziś w kinoteatrze „WANDA” Sw. Gertrudy L. 5.

Arcydzieło najsubtelniejszej sztuki o niebywałym rozmachu i inscenizacji, reżyserji genialnego Polaka Ryszarda Bolesławskiego.

UCIEKINIERY

Dramat niewinnie skazanego człowieka. Wspaniała epopea niezwykłej miłości i bohaterkiego poświęcenia.

W rolach głównych: **Robert Montgomery, Magde Evans** W najwyższym stopniu sensacyjny scenarjusz. Baczna gra całego zespołu. Pełne niezrównanego humoru sceny. Ponadto w programie dodatki dźwiękowe! — Początek seansów w dniu powszednim o godzinie 5, 7 i 9 10 w niedzielę i święta o godz. 3 popoł. — Program Nr. 38.

W sobotę dnia 13 b. m. o godz. 8 non. W niedzielę dnia 14 b. m. o godz. 10 i 12 przedpoł. **PORANKI FILMOWE** powyższego programu.

Gorączkowe przygotowania.

Piłka musi być dobrze napompowana i dobrze zasznurowana, — a tu już kilkunastu kolegów niecierpliwie się na boisku.

Odkryta Dalmacja.

(Korespondencja własna).

Dubrownik w czerwcu 1935.

I. Między krajami, które po wojnie światowej udostępniłone zostały dla szerokiej fali ruchu turystycznego — zajmuje „Dalmacja” czyli adriatyckie wybrzeże jugosłowiańskie, niepoślednie miejsce.

Sławę swą zawdzięcza Dalmacja tak swemu położeniu geograficznemu, które ją czyni krajem prawie podzwrotnikowym, — tyle tu słońca i tyle tu przepysznych roślin flory podzwrotnikowej, jak i swej prestarzej, bo sięgającej III. wieku po Chrystusie, kulturze, która od od rzymskich cesarów przejęli nasi chorwaccy pobratymcy, zdążając z Karpat w VII. wieku śladem Awarów do zniszczonej przez tych ostatnich „Salony” dziś „Solinem” koło Splitu zwanej.

Ale oba te walory, nie były wystarczającym atutem dla dzisiejszej oceny, gdyby nie okrzykana a zupełnie nie usprawiedliwiona tanią pobyt w Dalmacji, stanowiła główny popęd dla rozwinęła turystycznej propagandy na rzecz tej krainy, zasługującej na zwiedzenie i na zatrzymanie się tu dla poratowania zdrowia przez szersze masy letników i wycieczkowiczów.

PRZYRODA I ZABYTKI KULTURALNE ATRAKCJĄ DLA TURYSTÓW.

Kiedy przed 35 laty w Wiedniu, stolicy austro-węgierskiej monarchji, do której podówczas Dalmacja należała, powołane zostało do życia towarzystwo dla popierania kulturalnego i ekonomicznego rozwoju Dalmacji, zapisały się doń najwybitniejsze jednostki kulturalnych sfer ówczesnego Wiednia wraz z arcyksiężną Mariją Józefą, małżonką ówczesnego następcy tronu, arcyksięcia Ottona, a między tymi figurował i nasz rodak ś. p. hr. Karol Lanckoroński. — Ale mało kto zdawał sobie wtedy dokładnie sprawę, jak wielką rolę dla turystyki w przyszłości odgrywać będzie ta podówczas tak mało komu znana, a tylko przez niekilkoro jednostki doceniana Dalmacja. kraj tak dziwnie piękny,omal że nie bajkowy.

Pod względem kontrastów natury, kraj bogato wyposażony a pod względem ponętnych wrażeń, tworzonych na każdym prawie kroku, tysiącem polisków, barw i przemian wywołanych siłą gorącego słońca i potęgą rozchukanych fal morskich, których pieniające grzebień biją z nieustającą zawziętością o nagie skaliste wybrzeże, jak gdyby chciały usunąć

sobie tę przeszkodę kamienną, — niezrównany.

Ale napróżno. Wieki minęły a ongiś bogato bujnym lasem dębów i cyprysów pokryte stoki dalmatyńskiego „Karstu”, które wenecka chciwość doszczętnie ogolociła z pięknego odzienia lesistego, zabierając cały tu rosnący drzewostan pod oparcia dla swych na lagunach wzniesionych pałaców, — a dalmatyńskie fiordy pozostały. Tylko tu i tam napotykanne lasy weneckie świadczą o przeszłości tego wybrzeża, na którym wraz z panowaniem weneckich dołów nad Dalmacją szerzyła się renesansowa kultura tej epoki, nadając całej tej okolicy swoisty wygląd, przypominający wielkość i potęgę „najjaśniejszej republiki weneckiej”.

Są tu liczne kościoły i budowle o charakterze publicznym, jak pałac rektorów w Dubrowniku — ówczesnej Raguzie — oraz obwarowania miast z bramami, nad którymi pyśnią się jeszcze tu lub tam lew wenecki, jako oznaka przeszłej wielkości tej potencji morsko-kupieckiej; świadczą one dobitnie o przeobrażeniach tego wybrzeża i o czasach wielkiej przeszłości!

Tuż obok weneckich emblematów napotykamy również pomniki dawnej świetności słowiańskiej — i tak w Splicie, przy tak zwanej „porta aurea” w pałacu cesarza Hadrjana uderza nas w oczy pomnik z 9. wieku, przedstawiający siedzącego na tronie króla Tomislawa, z dynastji starochorwackich królów. W Dubrowniku zaś spotykamy na głównej ulicy zwanej „stradonuem”, pomnik średnio-wiecznych czasów, przedstawiający „rycerza Rolanda” z sagi romańskiej.

To wszystko świadczy o bogactwie tych fal kultury zachodniej, które przepływały tym szlakiem, — potęgę Rzymu cesarza i Hadrjana, — wiarę rycerzy krzyżowych, którzy z Gotfrydem z Boullonu ciągnęli tędy na oswo bodzenie Jerozolimy z rąk niewiernych, a z których jeden, sławny Ryszard, zwany Lwim sercem, tu, na wysepce naprzeciw dubrownickiej republiki miniaturowej, opierającej się z uporem potędze weneckiej swej siostrzy — dziś zwanej „Lokrum”, był więziony przez cesarza niemieckiego Fryderyka Barbarosę. Tędy po upadku weneckiej potęgi przeciskali się na zachód tureckie zastępy, gdy półksięzyc mahometański owaładnął bałkańskim półwyspem — tu aż napoleońskie do tarły orły, aby potem w roku 1815 ustąpić

Austrji swą władzę na okres z góry 100-letni, aż w Wersalu w r. 1918 dla Dalmacji i Jugosławji zawiłała znowu gwiazda swobody narodowej!

Ale nie o tem mi pisać, skoro zacząłem mówić o odkryciu „Dalmacji” jako kraju turystyki i letnich wyjazdów!

Nowo rzucone hasło, że słońce i woda są fundamentem zdrowia, — powoduje, że dziś odmiennie od czasów przedwojennych — całe masy letników wyruszają nad morze, aby tu w gorących promieniach słońca zaznać rozkoszy kąpieli morskich, tak bardzo zalecanych przez sfery lekarskie dla zdrowia.

Dr. Sygmani.

Dobroć, piękno i artyzm są tego przyczyną że wyroby „Cmielowa” w całym świecie słyną.

Radio.

„WESELE POLSKIE” — SUITA BALETOWA NOWOWIEJSKIEGO. Znakomity znawca folkloru polskiego skomponował m. in. w ostatnich 5 latach, za który to okres czasu otrzymał Państwową Nagrodę Muzyczną suitę baletową, przedstawiającą „Wesele polskie”. Mamy tu więc różne tańce, oberfasy, kujawiaki, wyrwasy i krakowiaki, pieśni obrzędowe dla młodych i starych. Audycja ta, którą nadaje Warszawa dnia 9 bm, o godz. 21.10 nabiera tem większego znaczenia, że orkiestrą Polskiego Radia dyryguje kompozytor osobiście.

„CIEMNOŚĆ NOCY”. „Ciemna, jak noc” — jest to określenie, którego używamy, gdy chcemy powiedzieć o maksymalnym nasileniu ciemności. Ale czy to jest obiektywnie słuszne? Mówić o tem będzie dr. St. Szeligowski w 4 skolej pogadance z cyklu astronomicznego w dniu 9 bm, o godz. 18. Odczyt pt. „Ciemność nocy” nadany będzie z Wilna.

Programy stacji radiowych.

Środa, dnia 10-go lipca 1935.

Kraków. (293.5 m). Godz. 6.30 Transmisja z Warszawy; 8.20 Program na dzień bieżący, oraz Wskazówki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu; 12. Hejnał z wieży Mariackiej; 12.03 Transmisja z Warszawy; 15.15 Transmisja z Warszawy; 15.30 Płyty; 16 Transmisja z Warszawy; 16.15 Kwartet d-moll; 16.50 Transmisje z Warszawy i Katowic; g. 18.30 Skrzynka dla dzieci; 18.40 Wiadomości bieżące; g. 18.45 Płyty; 19.05 Program na dzień następujący; g. 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Transmisja z Warszawy; 20 Poradnik turystyczny; 20.10 Transmisja z Wilna i Warszawy; 20.50 Henryk Wieniawski, genjusz gry skrzypcowej. — W 100-a rocznicę urodzin. Odczyt wygłosi dr. J. Reiss, doc. U. J.; g. 21 Transmisja z Warszawy; 22.11 Wiadomości sportowe; 22.15 Transmisja z Warszawy.

Lwów. (377.4 m). Godz. 18.30 Listy od dzieci; 18.40 Silva rerum i Życie kulturalne; 18.45 Przekrój operowy; 20 Minuty literackie.

Warszawa. (1839.3 m). Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.36 Gimnastyka; 6.50 Płyty; W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogadanka sportowo-turystyczna; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wskazówki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał; 12.03 Wiadomości meteor.; 12.05 Dziennik południowy; 12.15 Koncert dla naszych letników i uzdrowisk; 13 Chwilka dla kobiet; 13.05 Recital wioloncz.; 15.15 Przegląd giełdowy; 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.30 Artyści z płyt; 16 Pogadanka dla kobiet; 16.15 Kwartet fortepianowy z Krakowa; 16.50 Codzienny odcinek prozy; 17 Koncert orkiestry P. R.; 18 Wesoły skecz; 18.15 Gala Polska śpiewa; 18.30 Pogadanka dla dzieci; 18.45 Życie artystyczne i kulturalne stolicy; 18.50 Muzyka z płyt; 19.05 Program na dzień następujący; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Polska utwory w wy. L. Robowski; 19.50 Świat się śmieje; 20 Nasz rynek warzywny; 20.10 Muzyka lekka z Wilna; 20.35 Dziennik wieczorny; 20.45 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; g. 20.50: Henryk Wieniawski — odczyt z Krakowa; 21 Koncert złożony z utworów H. Wieniawskiego; 21.35 Odczyt o Marszałku Piłsudskim; 21.45 Koncert Chóru Dana; 22.05 Wiadomości sportowe; g. 22.15 Koncert orkiestry P. R.; W przerwie o godz. 23 Wiadomości meteorologiczne.

Katowice. (395.8 m). Godz. 15.15 Giełda zbożowo-towarowa; 15.20 Chwilka społeczna; 18.15 Gala Polska śpiewa — polskie pieśni ludowe w wyk. chóru mieszanego im. ks. Damrota z tow. ork. symfonicznej 73 pp.; 18.30 Ogrodnik śląski; 20 Odczyt: Tajemnica grobowca Faraona; 22.15 Skrzynka francuska.

Od Administracji.

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za lipiec.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

To słychać w Krakowie.

LIPIEC.

Wtorek 9: N. Morji P. Królowej Pokoju, Weroniki Jul. Ks. p.
Wschód słońca 3.44, zachód 19.47.
Długość dnia 16 godzin i 3 min.
Środa 10: 7 Braci męcz., Feliksa męcz., Anieli p.
Wschód słońca 3.44, zachód 19.46.
Długość dnia 16 godzin i 2 min.

PRZEDŁUŻENIE TERMINU REJESTRACJI WYBORCÓW DO SENATU. Zarząd miejski przedłużył termin przygotowawczej rejestracji wyborców do Senatu do 29 bm. wiecznie. Rejestracja odbywać się będzie w siedzibie Biura Wyborczego w Kwartalniku Obwodowych od godz. 9—13 i od 15—18.

OTWARCIE PÓLKOLONJI DLA DZIECI, w parku dr. Jordana i na Krzemionkach, nastąpiło wczoraj. Półkolonje prowadzi Krak. Towarzystwo przeciwgruźlicze, które akcją tą zajmuje się od szeregu lat. W uroczystości otwarcia wzięli udział prof. Latkowski, prezes Tow. Przeciwgruźliczego, pp. Latkowski i Len dlowa, wiceprez, Klimiecki, nac. wojew. wydziału opieki społ. p. Marko i inni. Na półkolonjach znalazło pomieszczenie około 800 dzieci. Pozostają one na półkolonjach przez cały dzień, od godz. 8 rano do zmroku i otrzymują śniadanie, obiad i kolację. Dzieci pod kierunkiem fachowych sił odbywają ćwiczenia i zabawy na wolnym powietrzu. — Dla celów półkolonji stanie w parku dr. Jordana, w najbliższym czasie, osobny pawilon, na gruncie przyznany przez miasto. Krak. Towarzystwo Przeciwgruźlicze, dzięki inicjatywie prof. Latkowskiej, zdołało zebrać na ten cel 40 tys. zł. Z pomocą pospieszyło również Ministerstwo Opieki Społ. przyznając na ten cel 50 tys. zł. Pawilon będzie murowany i obliczony jest na pomieszczenie 1 tys. dzieci.

NAPIŁA SIĘ JODYNY. W poniedziałek rano lekarz Pogotowia udzielił pomocy manikurzystce J. Witkówniej, Rakowice Śl. która w celach samobójczych napiła się jodyny. Witkówna odwieziona została do szpitala. Powodem samobójczego zamachu jest zawód miłośny.

NIE PILNOWAŁ SPODNI. Śmietański Ryszard, zam. przy ul. Topolowej 26 okradziony został onegdaj w czasie kąpieli na dzikiej plaży. Nieznany sprawca zabrał mu spodnie z gotówką 17 zł.

WOJOWNICZY STARZEC. Fr. Kuthan, który, jak donosiliśmy wczoraj, zranił nożem 26 letnią Elżbietę Leiblowicz, liczy lat 74. Kuthan, z zawodu żebrak, dokonał czynu po pijanemu.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

BERSON obcas wypukłe dają równy, pewny i elastyczny chód i chronią przed zmęczeniem. Żądajcie zatem u Waszego szewca wyraźnie wypukłych obcasów BERSON i odrzućcie je we własnym interesie wszelkie naśladownictwa!

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Wtorek: „Obrona Keysowej“.
Środa: „Sesamie otwórz się!“
Czwartek: „Obrona Keysowej“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: I. „Koci pazur“ II. „Wiosenny walc“.
WANDA: Uciekinierzy.
APOLLO: „Niebezpieczna piękność“.
SZTUKA: „Tygrys morderca“.
UCIECHA: „Jef Wysokość praczka“.
SŁONKO: „Przybłęda“ (film polski).
ADRIA: „Wyspa skarbów“ (Wallace Beery).
PROMIEN: „Dla ciebie śpiewam“.
BAGATELA: „Jestem zbiegiem“. Na scenie reżja: „Nowi goście Bagateli“.

REPERTUAR CYRKU STANIEWSKICH.

Cyrk Staniewskich na Błoniach obok boiska K. S. „Cracovia“: Dziś, wtorek 9 bm. dwa przedstawienia o godz. 4.30 pop. i 8.30 wiecz. Na popołudniowe przedstawienie ceny niższe.

BAGATELA: „Zaufałam“ (John Boles). Na scenie reżja: „Start do szczęścia“.
DZIS NOWE WIDOWISKO REWIJOWE W „BAGATELI“. Dawno nie oglądał Kraków rewii tak pełnej prawdziwie serdecznego humoru, jaka wystawia dziś we wtorek 19 bm. teatr „Bagatela“ pt. „Start do szczęścia“. Strona dekoracyjna, reali zacyjna i aktorska osiąga wysoki poziom artystyczny, zaś melodie śpiewane w tej rewii zadowolą najbardziej wybredne ucho. Cały zespół z G. Negro, St. Rybaczewską, R. Misiewiczem, B. Majskim, Silviniem oraz baletem na czele, na tle barwnej wystawy, zdobędzie napewno w dzisiejszej rewii serce widzów.

TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj w teatrze na przedstawieniu popularnym po cenach niższych, komedia Bruno Winawera „Obrona Keysowej“, w opracowaniu scenicznym reż. J. Karbowskiego z pp.: Tarnowiczówna, Zalewska, Kutakowski, Kondratem, Staszewskim, Woźniakiem, Wronskim i in. — „Obrona Keysowej“ powtórzona będzie w czwartek również po cenach niższych. — Jutro w środę po cenach najniższych „Sesamie otwórz się“, krotkochwila A. Krakowickiego, w opracowaniu scenicznym reż. K. Wyrwicz-Wichrowskiego.

Składki złożone w Admin. „Głosu Narodu“

Na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy: N. N. zł. 10; A. W. zł. 5; W. Zimnal zł. 3; K. Bujak zł. 5; M. Dihn zł. 5.
Na powodzian: A. W. zł. 5.
Na kuchnie S. Samuelli: N. N. zł. 10.

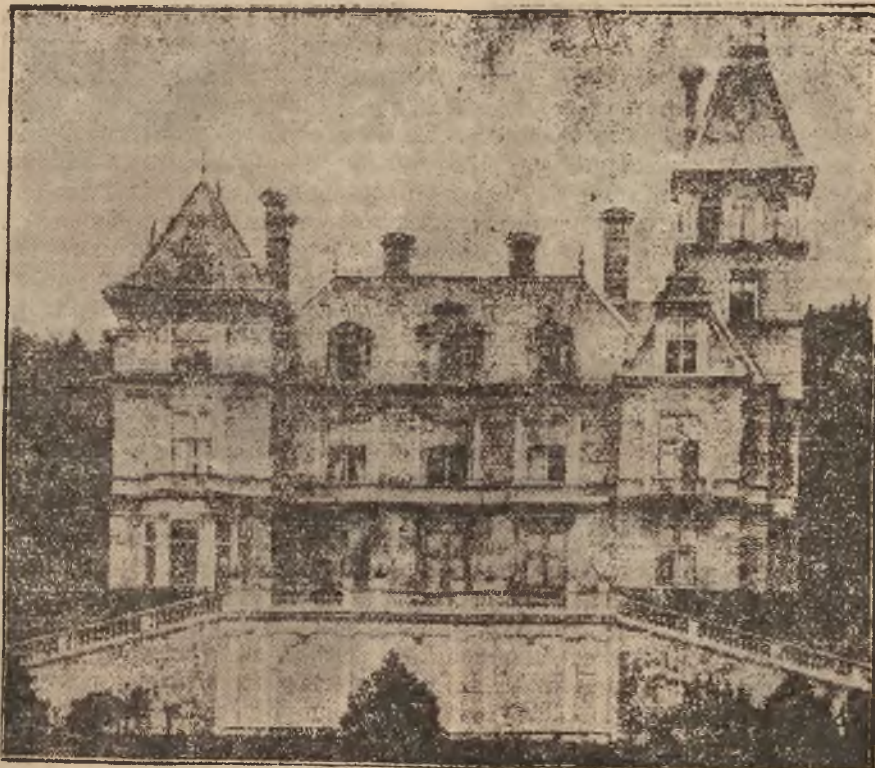
Od niedzieli 7 b. m. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Komedja detektywiczna w najlepszym stylu!

Niebezpieczna piękność

Znakomity romans awantur-niczny, osnuty na tle przygód i miłości, najsłynniejszej, nieuchwytej bandytki, która poruszyła wszystkie policje świata! Frapująca treść! Nieporównane emocje! — Głośna kradzież kolekcji pereł, o której mówi cała Ameryka! — Szczyt napięcia dramatycznego — a równocześnie wykwint lekkości, dowcipu i humoru! — Kapitalne sytuacje! — Fantastyczne przygody! — W rolach głównych: jaszowłosy wamp, posagowo piękna Gertruda Michael i swą męską brawurą: Paweł Cavanagh. Cały świat od paru miesięcy mówi z zachwytem o tem arcydziele filmowem wysokiej klasy, które zrewolucjonowało styl i treść gry filmowej!

Przyszła siedziba Habsburgów.

W Austrii krąży uporczywe pogłoski, że rodzina Habsburgów po powrocie do Austrii zamieszka na zamku Wartholz, koło Reichenau. — Nie wiadomo jednak, kiedy to nastąpi.

6 miesięcy więzienia

za spowodowanie wybuchu motoru w cyrku.

W czasie bytności Cyrku Staniewskich w Krakowie, w kwietniu b. r., nastąpił wybuch motoru pompującego na arenę wodę. Eksplozja nastąpiła wskutek włączenia do motoru butli z tlenem zamiast ze sprężonym powietrzem. Na skutek wybuchu niejaki Wład. Czak doznał rany na czole. Za spowodowanie wybuchu pociągnięty został do odpowiedzialności pomocnik kierownika cyrku Feliks Miotelka, maszynista E. Katte i urzędnik f. Perun Jan Nowak. Wczoraj odbyła się przeciw nim rozprawa przed s. s. o. dr. Bobilewiczem. Przed Sądem stawili jedynie Miotelka. Tłumaczył się on, że maszynista Katte zażądał dostarczenia butli „pres-luftu“. Miotelka udał się do f. „Perun“ i otrzymał żadaną butlę. Dano mu do podpisania potwierdzenie odbioru, na którym napisane było, że otrzymał butlę tlenu. Ponieważ nie wiedział, co to jest „presluft“, był przekonany, że otrzymał butlę z materiałem, żadanym przez maszynistę Klatte.

Sąd po przeprowadzonej rozprawie skazał Miotelkę na 6 miesięcy więzienia, z zawieszaniem wykonania kary na lat 2. Rozprawa przeciw dwu innym oskarżonym odbędzie się w terminie późniejszym. Oskarżał prok. Dulęba.

Od soboty dnia 6 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Ceny popularne dla wszystkich: 1.30, 1.— i .50. zł.

Tajemnicza dżungla przemówiła poraz pierwszy autentycznym głosem!

TYGRYS MORDERCĄ

wspaniały romans awanturniczo-egzoty-czny, największa sensacja z tej dziedziny, jaką zna historia filmu. Pierwsze zdjęcia dźwiękowe, dokonane w niezbadanym sercu Azji. — Miłość dwójga zabłąkanych kochanków wśród dzikiej przyrody i potwornych krwiożerczych bestyj! — Stado kilkunastu oszalałych słoni. — Walka lwa z tygrysem-mordercą. — Zacięty bój krokodyla z lampartem. —

Śmiertelne zapasy człowieka z pytonem. — Tygrys morderca atakuje człowieka. Realizację tego filmu przyplacono śmiercią trzech operatorów i jednego aktora.

3 tysiące ukaranych

za zaśmiecanie Krakowa.

Ostatnio wprowadzono w Krakowie obustronne przepisy administracyjno-porządkowe, a to celem przeciwdziałania zaśmiecaniu ulic. Organa policyjne otrzymały ostre instrukcje nakazujące bezwzględne ściganie osób, które nie stosują się do przepisów porządków. W pierwszym tygodniu wprowadzenia tych przepisów sporządzono 1.000 mandatów karnych, a przeciw 500 osobom wygotowano doniesienia. W drugim tygodniu sporządzono 900 mandatów karnych, a przeciw 600 osobom wy-stosowane zostały doniesienia. Tak więc w okresie dwutygodniowym ukaranych zostało 3.000 osób.

Rozbudowa krak. dworca kolejowego.

Władze kolejowe przystąpiły do dalszej rozbudowy głównego dworca osobowego w Krakowie. W programie robót, które ostatnio rozpoczęto jest przedłużenie peronu trzeciego, oraz połączenie nowo wybudowanych peronów między sobą. W tym celu między nowymi peronami wybudowane zostaną tunele bagażowy i osobowy, które przechodzić będą popod torami kolejowymi. Dzięki tym tunelom przejście z jednego peronu na drugi zostanie ułatwione. Do tej pory na dworcu głównym istniał tylko jeden tunel, który służył do połączenia peronów znajdujących się obok siebie.

Nieszczęśliwy pościg za złodziejem.

Wczoraj ulica Szewska była widownią pościgu za złodziejem, który dla usiłującego złapać złoczyńcę wywiadowcy policyjnego Franciszka Krzywda, Dekerta 2, skończył się fatalnie. Krzywda chcąc złapać złodzieja wyskoczył z tramwaju i wpadł na przejeżdżający wóz, doznając szeregu ran i potłuczeń. Nieszczęśliwego opatrzył wezwany lekarz Pogotowia i odwiózł do szpitala.

Wielkie zbiegowisko na ul. Kościuszki wywołał bezrobotny M. Wiatrak. Upiwszy się dostał on ataku szału, w czasie którego poranił się dotkliwie. Pijanego furjanta uspokoiło Pogotowie Rat., które odwiózło go do szpitala.

NEKROLOGJA.

ZGON PREZESA KRAK. KOŁA STRON-NICTWA NARODOWEGO. W nocy z soboty na niedzielę zmarł w szpitalu ŚŚ. Miłosierdzia na N. Wsi śp. Wiktor Ostrowski em. prof. gimn., prezes krak. koła Stronnictwa Nar. — Zmarły liczył lat 62.

POGRZEB ŚP. MICHAŁA BOBRZYŃSKIEGO. W poniedziałek w godzinach rannych odbył się na ementarzu rakowickim pogrzeb śp. Michała Bobrzyńskiego. Kondukt pogrzebowy prowadził Ks. prałat Masny. W pogrzebie o-prócz rodziny zmarłego wzięli udział dyr. dep. Fr. Potocki, wicewoj. Waliński, wiceprez. Klimiecki, prezes Akad. Um. prof. Wróblewski, rektor Maziariski, prof. Kutrzeba, delegaci Uniw. Jana Kazimierza, Uniw. Poznańskiego i inni.

ANTONI ROTHE

Fabryka świec kościelnych

poleca

znane ze swej dobroci wyroby

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74.

Rok zał. 1879

3 dni.

Pośpiech poczty.

Jeden z naszych Czytelników pisze nam: Pisma codzienne przynoszą liczne komunikaty administracji pocztowej o usprawnieniu aparatu pocztowego i różnych udogodnieniach dla ludności, zwłaszcza w zakresie szybkiego doręczenia korespondencji. Jak ten pośpiech poczty wygląda w praktyce w codziennym życiu świadczy następujący drobny, lecz charakterystyczny przykład: List nadany w urzędzie pocztowym w Poroninie w piątek 5 bm. popołudniu, który poczta winna była doręczyć adresatowi w Krakowie w sobotę b. m. przed-poł., doręczyła go w praktyce w poniedziałek 8 bm. t. j. po trzech dniach. Jeżeli się zważy, że rodziny rozdzielone w okresie wakacyjnym muszą się często z sobą komunikować i liczą na sprawne funkcjonowanie poczty powierzając sobie różne terminowe zlecenia, to oczywiście jaskrawie niedbałe doręczanie korespondencji naraża interesowanych na wielkie przykrości, a często nawet na poważne materialne szkody. Możeby powołane władze pocztowe zainteresowały się bliżej tą sprawą..

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA

KRAKÓW, ULICA ŚW. KRZYŻA 13.

Telefon Nr. 133.44.

P. K. O. Nr. 404.620

poleca:

Dobrowieś B. Zagadnienie żydowskie zł. 1.—
Rzegost-Witulski J., Śmiech przez łzy czyli kwestja żydowska w zwierciadle humoru i satyry . . . . . —.80
Skrudlik M. Dr., Masoneria w Polsce 1.70
Trzeciak St. X. Dr., Mesjanizm a kwestja żydowska . . . . . 5.—
Verax., Masoneria czym nie jest-a czym jest 1.60

Humor.

— Co pan wyrabia, panie Atramencie? Przyszedł pan do biura o godzinę zapóźno.
— Panie szefie, spadłem rano ze schodów.
— Niech pan nie zwraca głowy. Z drugiego piętra nie mógł pan lecieć całą godzinę.

Ks. Walenty Krzanok

Kanonik i proboszcz w Bienkowie
ad Maków Podhalański

opatrzony św. Sakramentami
zmarł dnia 7 lipca b. r.

Wprowadzenie zwłok do kościoła parafialnego nastąpi we środę dnia 10 lipca b. r. o godzinie 5:30 popołudniu.

Pogrzeb zaś odbędzie się we czwartek dnia 11 lipca o g. 9 rano.

Życie gospodarcze.

Badania nad usprawnieniem eksportu Polskiego.

Z polecenia ministra przemysłu i handlu Państwowy Instytut Eksportowy rozpoczyna prace nad szczegółowym badaniem aktualnych warunków kredytowych, transportowych itp. poszczególnych firm eksportujących oraz współpracujących z eksportem.

Firmy te będą indywidualnie zapraszane przez Instytut — ze ściślejszym wskazaniem zakresu badań. Jednakowoż te firmy, które w najbliższym czasie zaproszeń takich nie otrzymają, a mają w omawianej dziedzinie dozydaty do zgłoszenia, powinny się zwracać do Instytutu z prośbą o ich wezwanie.

Prace wspomniane mają być przeprowadzone w ciągu lipca.

Wzrost wywozu węgla w czerwcu

Według danych tymczasowych w czerwcu br. nastąpił poważny wzrost wywozu polskiego węgla. Wywieziono mianowicie 752 tys. ton wobec 655 ton w maju br., a więc o 97 tys. ton więcej.

Wzrost wywozu nastąpił głównie wskutek podwyższenia kontyngentu importowego w Austrii, bardziej liberalnego przydziału certyfikatów walutowych importerom polskiego węgla w Danii, otwarciu nawigacji do portów w Finlandji oraz prowizorycznego uregulowania wywozu węgla do Włoch.

Spadek odbioru polskiego węgla wystąpił w grupie rynków zachodnio-europejskich, w której Francja ograniczyła poważnie przywóz węgla okrętowego.

Przeładunek węgla w portach w porównaniu z przeładunkiem w maju spadł o 18 tys. ton i wynosił 595 tys. ton, przy czym w Gdyni zaznaczył się wzrost o 11 tys. ton do 422 tys. ton, a w Gdańsku spadek o 29 tys. ton, do 173 tys. ton.

WZROST KOSZTÓW UTRZYMANIA W WARSZAWIE.

W miesiącu czerwcu nastąpił w Warszawie wzrost kosztów utrzymania. Ogólny wskaźnik kosztów utrzymania rodziny robotniczej w Warszawie, biorąc za podstawę r. 1928=100, wyniósł według danych G. U. S. w czerwcu br. 63.8, wobec 63.0 w maju br., a 65.8 w czerwcu 1934. W stosunku do maja br. wzrost wynosi 1.2 proc.

Ogólny wskaźnik kosztów utrzymania rodziny pracowników umysłowych wyrażał się w czerwcu cyfrą 70.3, wobec 69.6 w maju br., a 70.5 w czerwcu 1934 r.

—o—o—o—

Konkurs na życiorys działacza wiejskiego.

Zakład Polityki Ekonomicznej i Socjologii Wsi (będący częścią Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego), którego głównym z celów jest przysparzanie krajowi działaczy społecznych wiejskich z wyższym wykształceniem, ogłasza konkurs na napisanie życiorysów takich działaczy bez względu na ich przygotowanie.

Za najlepsze życiorysy napisane przez wieśniaków zostają wyznaczone nagrody: pierwsza 250 zł., dwie drugie po 100 zł. i dwie trzecie po 50 zł., oraz 10 wyróżnień po 20 zł. Za najlepsze życiorysy napisane przez osoby nie z pracy rak żyjące nagroda pierwsza wynosić będzie 250 zł., druga 100 zł., oraz trzecia 50 zł., i pozatem trzy wyróżnienia po 20 zł.

Sąd konkursowy będzie się składał z przedstawicieli społecznej działalności wiejskiej.

Rozmiary życiorysu winny wynosić od 20 do 60 stron pisma.

Termin nadsyłania życiorysów upływa z dniem 15 stycznia 1936 roku. Życiorysy należy nadsyłać pod adresem: Zakład Polityki Ekonomicznej S. G. G. W. w Warszawie, ul. Hoża 74.

Międzynar. Konferencja pracy a religia.

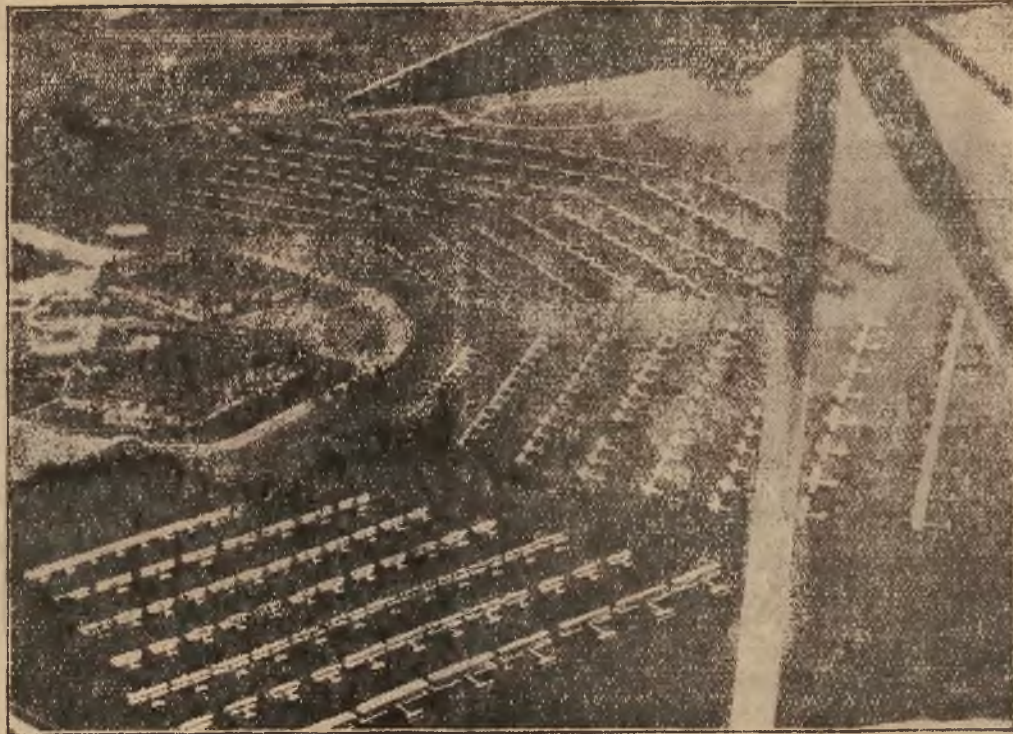
„Głos Narodu“ pisał już o Międzynarodowego Związku, z okazji kandydatury sowieckiej do Ligi Narodów. Mowa jego w której najważniejszych zagadnień, jakie miała rozwiązać, a były nimi: **bezrobocie młodzieży, i 40-godzinny tydzień pracy.** Jest więc zbytecznym do nich powracać. Każda jednak Konferencja tego rodzaju dostarcza niewyczerpanej wprost ilości tematów do rozważania, a niektóre z nich nie tracą nigdy na aktualności. Do nich np. należy ustosunkowanie się tej genewskiej instytucji do... religii i do moralnych walorów, które z nich czerpią swe żywotne soki poświęćmy więc tej kwestii słów parę.

Jak wiadomo, obecnie dyrektor BIT a Międzynarodowego Biura Pracy) a jest nim obecnie Anglik Butler, który po śmierci Alberta Thomas, to wysokie stanowisko objął, zawczasu rozsyła członkom sprawozdanie, przeznaczone do publicznej dyskusji. I w tym roku odbyła się taka dyskusja, a wzięło w niej udział ni mniej ni więcej jak 60 delegatów najróżniejszych wyznań, ras i narodowości ze wszystkich kontynentów do Genewy przybyłych. Temat przez dyrektora Butlera poruszony był niezmiernie ciekawy i ważny: „**gospodarka planowa**“. Zbyteż nas daleko zaprowadziło, gdybyśmy tutaj te debaty streszczali. Wybieramy jedno tylko przemówienie wygłoszone przez szwajcarską delegatkę, córkę profesora teologii protestanckiej w Bazylei, p. dr. Schmidt, która przybyła jako ekspert rządowy na konferencję. Z wielkim przemówieniem na temat planowej gospodarki wystąpił b. prezydent Szwajcarii, b. szef departamentu przemysłu i handlu, powaga w tej dziedzinie, p. Schulthes: ona zaś nawiązując do ustępu z raportu, gdzie mowa o pogłębieniu ideologicznym prac BIT-a, zwróciła uwagę ten „międzynarodowy parlament pracy“, jakim jest konferencja na lekceważoną dotąd stronę problemu: na walory moralne i religijne. Toteż pod tym względem wystąpienie szwajcarskiej delegatki można „mutatis mutandis“ porównać z wystąpieniem p. Motty, b. prezyd. Szwajcarii, radcy federalnego i szefa dep. politycz

Genewa, lipiec 1935.

Ks. W. Tworowski.

Samoloty gotowe do obrony Anglii.

Na lotnisku w Mildenhall, skąd w ubiegłym roku startowały samoloty do gigantycznego wyścigu na trasie Anglija — Australia, odbył się w ubiegłą niedzielę przegląd floty powietrznej Anglii. Paradzie przyglądał się z zainteresowaniem król Jerzy.

Normy proceduralne.

W tygodniku „Polska Gospodarcza“ z dnia 6 lipca ukazał się artykuł w sprawie wykonania ustawy o klasyfikacji gruntów. **Podatek gruntowy jest, jak wiadomo, jedynym podatkiem, który dotychczas nie został unifikowany i który opiera się w dalszym ciągu na b. ustawodawstwie zaborczem.** Główną przyczyną rozbięcia się wszelkich prób unifikowania podatku gruntowego była różnorodność systemów, jaką w tej dziedzinie odziedziczyliśmy po zaborcach.

W województwach południowych i zachodnich podatek gruntowy oparty był na katastrze, w województwach środkowych i wschodnich podatek gruntowy pobierany był od jednostki obszaru w zależności od klasy i kategorii gruntów. **Ponieważ bez unifikacji podatku, a unifikacja systemu pociągała za sobą olbrzymie koszty, więc podatek gruntowy ostał się dotychczas w swej pierwotnej formie.**

System zaboru rosyjskiego podstawą.

Wstępne prace nad reformą podatku gruntowego uznał rząd za konieczne wszcząć już obecnie. Zasadniczą kwestją, która na samym wstępie podjętej reformy musiała być rozstrzygnięta była kwestja wyboru systemu, na jakim ma się oprzeć podatek gruntowy. **Ostatecznie przyjęty został system, obowiązujący w byłym zaborze rosyjskim.** Po ustaleniu systemu pierwszym aktem ustawodawczym, realizującym podjętą reformę była ustawa z 26 marca 1935 r. o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego. Zawiera ona materialne normy prawne dla przeprowadzenia klasyfikacji gruntów na obszarze całego Państwa. Norm proceduralnych ustawa wymieniona nie zawiera, lecz przekazuje ich wydanie rozporządzeniu ministra Skarbu, w porozumieniu z ministrami R. R. oraz Spr. Wewn. Prace nad tem rozporządzeniem trwały kilka miesięcy i przyniosły w wyniku projekt, który zo-

stanie w najbliższych dniach ogłoszony w Ustaw R. P.

PODZIAŁ ROZPORZĄDZENIA I OKREŚLENIE PEWNYCH POJĘĆ.

Omawiane rozporządzenie — jak donosi tyg. „Polska Gospodarcza“ — podzielono na 9 części, zatytułowanych, jak następuje: 1) przepisy wstępne, 2) władze klasyfikacyjne i ich właściwość, 3) zaliczanie gruntów do poszczególnych kategorii i klas, 4) pomiary gruntów, 5) postępowanie klasyfikacyjne, 6) postępowanie odwoławcze, 7) zwolnienie od opłat stempowych, 8) świadczenia osobiste, 9) przepisy końcowe.

Przepisy wstępne określają znaczenie nowych pojęć, którymi rozporządzenie posługuje się i które dla sprawy klasyfikacji gruntów posiadają pierwszorzędne znaczenie. Są to pojęcia „posiadłości gruntowej“, „posiadacza gruntów“, „miejscowości“ i „podatkowej jednostki zbiorowej“.

Przed dumpingiem niemieckim.

Dla zagranicy ceny o 25 proc. niżej.

Zapotrzebowanie surowców przez niemiecki przemysł sprawia wiele kłopotów dewizowych rządowi Rzeszy szczególnie wobec kurczącego się wywozu zagranicznego. Jak już wiadomo, rząd niemiecki pociągnął do udziału w ofiarach na rzecz zwiększenia eksportu zagranicznego cały przemysł niemiecki na mocy ustawy, która upoważnia ministra gospodarstwa Rzeszy do nakładania na różne gałęzie przemysłu daniny na zasilenie funduszu eksportowego. Nowy fundusz wynosić ma olbrzymią sumę miljar- da marek, z czego 700.000 dostarczy przemysł, zaś 300 milionów Bank Eskontowy w drodze transakcyj, wynikających z handlu zagranicznego. Przemysłową daninę eksportową rozłożono między poszczególne gałęzie przemysłu w sposób następujący: na przemysł włókienniczy przypada 150.000.000, maszynowy 65.000.000, chemiczny 135.000.000, — elektrotechniczny 30.000.000. **Przeciętnie wypadnie zapłacić od 2 do 3, a w niektórych wypadkach do 8 proc. obrotów na rzecz daniny eksportowej.** Koła przemysłowe niemieckie przewidują, że skutkiem daniny wzrosną ceny wewnętrzne, natomiast ministerstwo gospodarki Rzeszy sądzi, że fundusz eksportowy pozwoli na obniżenie cen eksportowych o 25 proc., co umożliwi niemieckim wyrobom skuteczną konkurencję zagranicą bez dewaluowania marki, przeciwko której stanowczo wypowiedział się kanclerz Hitler. Tego rodzaju eksport Niemiec ma oczywisty charakter dumpingowy i prawdopodobnie spotka się z przeciwdziałaniem innych państw przemysłowych.

WYRĄB LASÓW NA LITWIE.

Litewski Departament Leśny zatwierdził już obecnie kosztorys wycięcia lasów w całym kraju w roku 1938. Ogółem przewidziane jest wycięcie 1.736 tys. fm., z czego 1.268 tys. ma być przeznaczonych na potrzeby przemysłu i eksportu.

Ludzie giną z porażenia słonecznego w Ameryce.

Na całym obszarze Stanów Zjednoczonych panują wielkie upały. W całym szeregu miejscowości przeszły gwałtowne burze, połączone z oberwaniem chmur. 20 osób zmarło w ostatnich dniach na skutek porażenia słonecznego.

35.000 ludzi ofiarami zwierząt.

Urząd Indji angielskich publikuje corocznie statystykę ofiar ludzkich, które poniosły śmierć od dzikich zwierząt. Dokument ten zawiera za rok 1934 następujące dane: Od ukąszenia jadowitych węzów zginęło 15.624 osoby, tygrysy rozerwały 8.235 ludzi, niedźwiedzie i jaguary mają na swoim sumieniu 4.936 ofiar, a wreszcie od wilków i hyjen padło 915 ludzi. U 370 osób nie było możliwe skonstatować, w jaki sposób śmierć ich nastąpiła, lecz ponieważ trupy znaleziono w wodzie, mniema się, że padły ofiarą krokodyli.

CZYTELNICY!

Zadajcie „Głosu Narodu“ we wszystkich kawiarniach restauracjach i na dworcach kolejowych!

W tym tygodniu ogłoszone będą ustawy wyborcze.

Warszawa, 8. 7. (Telef.). Uchwalone ostatnio ustawy o wyborach mają być w najbliższym czasie przedłożone P. Prezydentowi Rzpliej do podpisu, poczem, prawdopodobnie w ciągu bieżącego tygodnia, zostaną ogłoszone w „Dzienniku Ustaw“. Skolei ogłoszone

zostaną rozporządzenia wykonawcze do tych ustaw, zawierające szczegółowe przepisy w sprawie ich wykonania. Po załatwieniu tych formalności, nastąpi akt rozwiązania izb ustawodawczych. Termin nowych wyborów w dalszym ciągu nie jest znany.

Konstytucja hiszpańska na warsztacie.

Madryt, 8 lipca. (PAT). Projekt republikańskiej reformy konstytucyjnej za kilka dni zostanie przekazany komisji z 21 członków, którą wybierają Kortezy. Komisja ta przedstawi sprawozdanie podczas sesji jawniej. Projekt reformy wywołał zadowolenie w kołach prawniczych. Skrajna prawica,

monarchiści uważają, iż częściowa rewizja ustaw konstytucyjnych jest bezcelowa i demagogia się całkowitej zmiany. Republikanie lewicowi również ustosunkowują się krytycznie do projektu, chcąc mu nadać charakter bardziej republikański.

Od czwartku dnia 4 lipca w kinoteatrze „UCIECHA“

Wspaniała tryskająca humorem komedia austriacka w języku niemieckim.

Jej wysokość praczka

Reżyser-twórca Czihi MAX NEUFELD W głównych rolach: — Hans Nieze Hans Mahr Elsa Elster. Wspaniała wystawa. — przesłonna muzyka — świetna gra — humor — tempo, jednem słowem gwarantowana zabawa.

Ponadto tygodniki dźwiękowe. — Początek przedstawień o godzinie 5, 7 i 9.

Ceny miejsc porankowe od 0.50 zł. 1.50.

Konflikt młodzieży akademickiej z hitleryzmem.

Warszawa, 8. 7. (Tel.). Wydane przez von Schiracha, przywódcę młodzieży hitlerowskiej w Niemczech, zarządzenie, zabraniające członkom narodowo-socjalistycznych organizacji młodzieży należenia do korporacji studenckich na wszystkich uczelniach Rzeszy wywołało w całym Niemczech silne wrażenie. Dojrzejąc od dłuższego czasu konflikt młodzieży akademickiej z hitleryzmem uległ zaostrzeniu. Bezpośrednim powodem zarządzenia, skierowanego przeciwko korporacjom, stało się zajęcie na uniwersytecie w Heidelbergu, gdzie uniwersytecki sąd dyscyplinarny zawiesił na okres 4 semestrów działalność korporacji Saxo Borussia, a jednego z jej przywódców skazał na wydalenie z wszelkich niemieckich. Czterech innych studentów, członków zawieszonych korporacji, otrzymało pisemne nagany. W uzasadnieniu wyroku powiedziano, że korporacje naruszyły ciężko obowiązek wobec narodu, państwa i uniwersytetu. Przedmiotem rozprawy sądy dyscyplinarnego były następujące przewinienia: W dn. 21 marca, kiedy Hitler wygłaszał mowę, korporacja przyjmowała nowego członka, co oficjalnie zapisano szampanem i innymi winami. W czasie przemówienia Hitlera członkowie korporacji udali się we frakach i smokach z lokalu korporacji do jednej z restauracji w Heidelbergu, przyczem podczas biegu przez ulice oraz w restauracji, jeden ze studentów trąbił na fłaszce ze szampana. W kilka dni później, 26 maja, studenci tej korporacji zajadali w jednej z restauracji szparagi i w głośnej rozmowie dowcipkowali na temat, jak to Hitler jada szparagi.

W Hamburgu namiestnik Wauffmann zwrócił się na meetingu przeciwko pewnym elementom, które uznają wprawdzie autorytet kancle-

Delegaci Młodzieży polskiej z zagranicy obradują.

Warszawa, 8 lipca. (PAT.) Dziś o godzinie 10 rano w auli uniwersytetu im. marsz. Piłsudskiego odbyła się uroczysta inauguracja konferencji delegatów młodzieży polskiej z zagranicy. Otwarcia dokonał prezes komitetu wychowania narodowego młodzieży polskiej z zagranicą Ambroziewicz, który następnie powołał prezydium konferencji. — W imieniu światowego Związku Polaków z granicy przemawiał dr. b. Helezyński. Skolei przemawiali poszczególni delegaci — Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Estonji, Francji, Kanady itd. Na zakończenie został wygłoszony referat na temat Światowego Zw. Młodzieży Polskiej Zagranicą, poczem chór młodzieży odśpiewał „Gaudeamus“. Obrady potrwać do 12 hm.

Ostra krytyka polityki gospodarczej rządu.

Warszawa, 8. 7. (Tel.). Na niedzielnym zjeździe podoficerów rezerwy przemawiał b. ambas. Filipowicz, który w bardzo ostry sposób zaatakował dotychczasową politykę gospodarczą kół decydujących, zarzucając jej, że w okresie koniunktury nie przygotowała planu robót inwestycyjnych. Wystąpienie p. Filipowicza było niejako repliką na uprzednie przemówienie gen. Góreckiego o sytuacji gospodarczej. P. Górecki usiłował odpowiedniemi przemówieniami osłabić wrażenie wywodów p. Filipowicza.

ZASTRZELONO WIĘZNIĄ POLAKA.

Warszawa, 8 lipca (Telef.). Z Wilna donoszą: W sobotę na torowisku w Kownie, gdzie pracuje 150 więźniów, skazanych na ciężkie roboty, został zastrzelony więzień-Polak Bujwid. W urzędowym komunikacie stwierdzono, że Bujwida zastrzelono rzekomo w ucieczce. Był on skazany za szpiegostwo na rzecz Polski na 15 lat więzienia, z czego 12 lat już odcierpiał.

Reforma opłat akademickich.

Warszawa, 8. 7. (Telef.). Na podstawie zarządzenia ministra oświaty z r. 1932 wchodzi w życie z nowym rokiem akademickim nowy system opłat zręczalowanych dla wszystkich lat studjów. Zmiana dotyczy obecnie czwartego roku studjów. Na uniwersytetach i politechnikach na I, II i III roku studjów skasowano już w latach poprzednich opłaty egzaminacyjne i zastosowano zręczalowane opłaty. W czesnym, pobieraniem od studentów będą uwzględnione wszystkie opłaty wraz z egzaminacyjnymi. Jedynie za poprawki studenci będą opłacać dodatkowo 10 zł.

Egzemplarz nowej konstytucji na pamiątkę.

Warszawa, 8. 7. (Tel.). Posłowie i senatorowie, którzy brali udział w sobotnim przyjęciu u premiera Sławka otrzymali na pamiątkę po egzemplarzu nowej konstytucji, ozdobnie wydanym. Egzemplarze są numerowane, wydrukowane na papierze czerpanym i zaopatrzone w autografy autorów konstytucji pp. Sławka i Cara oraz b. premierów: Janusza Jędrzejewicza i Prystora.

Uroczystości ku czci króla Warneńczyka w Warnie.

Warszawa, 8 lipca (Telef.). Z Sofji donoszą, że uroczystości ku czci króla Władysława Warneńczyka odbędą się w Warnie w dniach 3, 4 i 5 sierpnia. Odświeżenie pomnika i otwarcie ogrodu odbędą się 4 sierpnia. — W czasie uroczystości pik. Peneer wygłosi od czyt o bitwach stoczonych w roku 1444. w okolicach Warny. Popołudniu rozegrany będzie mecz między drużyną polską a warneńskim klubem „Władysław“. W dniu 5-go sierpnia odbędzie się otwarcie targów wzorów w Warnie.

Nowy atak hitlerowski na Kościół katolicki.

Berlin (PAT). Dr. Rosenberg wygłosił na kongresie okręgowym partii narodowo-socjalistycznej w Monasterze przemówienie, zawierające ostre zarzuty i oskarżenia pod adresem Kościoła katolickiego w Niemczech.

Rosenberg odczytał fragmenty z listu, jaki wystosował Biskup diecezji monasterskiej do nadprezydenta prowincji westfalskiej, mówiącego o silnym wzburzeniu w kołach ludności katolickiej spowodu zapowiedzianego przybycia Rosenberga do Monasteru. Mowa Rosenberga — pisał biskup — przyjęta zostanie przez ludność katolicką „jako prowokacja“ i „naigrawanie z najświętszych jej przekonań religijnych“ i doprowadzić do star. Biskup żąda niedopuszczenia do występu Rosenberga, zaznaczając, iż w przeciwnym razie nie rezy, czy wezwanie jego do spokojnego przyjęcia „tej prowokacji“ odniesie pożądany skutek. Odczytaniu listu towarzyszyły okrzyki oburzenia wśród słuchaczy.

Rosenberg oświadczył, że występuje na kongresie nie jako osoba prywatna, lecz w charakterze urzędowym jako przedstawiciel partii. List wysłany przez Biskupa do nadprezydenta prowincji jest niemal równoznaczny z groźbą zaburzeń. Fakt, że Biskupa za ten list nie aresztowano — mówił Rosenberg — dowodzi tolerancji (!), jaką państwo narodowo-socjalistyczne stosuje do przedstawicieli wyznań chrześcijańskich.

Dr. Rosenberg poruszył następnie sprawę znanych procesów dewizowych przeciwko

członkom pewnych zakonów katolickich, przytaczając m. in. sensacyjny artykuł, ogłoszony w czasopiśmie O. Jezuitów Muckermanna z Holandji „Der deutsche Weg“, zawierający ostre uwagi o ustawodawstwie dewizowym Niemiec. Muckermanna oświadcza: Państwu nie wolno popelniać niesprawiedliwości, nawet gdy powołuje się na dobro ogólne. Dr. Rosenberg zaznaczył, że właściwie należy się zastanowić dlaczego Muckermannowi dotychczas nie odebrano obywatelstwa niemieckiego (!).

Poruszając kwestję sterylizacji, Rosenberg zauważył: Przed kilku tygodniami bardzo wysoka instancja Kościoła rzymskiego w czasie przyjęcia delegacji kongresu szpitali w Rzymie oświadczyła, że, jeżeli inne narody pójdą za przykładem Niemiec, to dojdziemy do swia topogladu, który można nazwać tylko pogani-skim. Mówca zbijał te argumenty, wskazując na konieczność walki z jednostkami dziedzieznie obciążonemi drogą sterylizacji.

Koła dobrze poinformowane twierdzą, że kongres okręgowy partii zwołany został specjalnie w Monasterze, celem demonstracji przeciwko kołom kościelnym w Westfalji, wstępującym krytycznie wobec ruchu nowopogańskiego.

„Voelkischer Beobachter“, — wydawany przez dr. Rosenberga — nazwał kongres „otwartą zapowiedzią walki westfalskich nar-socjalistów przeciwko obskurantom, którzy właśnie w tem miejscu pokrywają ryją podkopy“.

Min. Frick grozi Kościołowi katolickiemu.

Berlin (PAT). Punktem kulminacyjnym manifestacji nar. socjalistycznej w Muenster była mowa ministra spraw wewn. Rzeszy Fricka, którą w pewnych kołach przyjęto, jako symptom napiętego stosunku partii wobec sfer kościelnych. Minister wspominał o konieczności wyrugowania z narodu niemieckiego ducha centrum, z którym można się dziś spotkać, zwłszcza w Muenster. Jako przedstawiciel władzy państwowej minister musi z całą stanowczością odrzucić pretensje z jakimi wysoka instancja kościelna zwróciła się do władz niemieckich, żądając wydania zakazu przemawiania dr. Rosenbergowi, naczelnemu kierownikowi partji-temu do spraw światopoglądu nar. socjalistycznego. Musimy się mieć na baczności — oświadczył minister — istnieją bowiem różne organi-

zacje o charakterze rzekomo niepolitycznym, które na drogach okrężnych, albo przez nadużywanie religji usiłują ciągle jeszcze wywierać wpływy polityczne w Niemczech.

Wspominając o krytykach ustawy sterylizacyjnej dr. Frick oświadczył, że w przyszłości nie będzie tolerowany tego rodzaju sabotaż i że Kościół katolicki jest również według konkordatu obowiązany uznać ustawy, wiążące wszystkich obywateli państwa i odnoszące się również do członków Kościoła katolickiego. Zdaniem ministra w życiu politycznym Niemiec istnieją wciąż jeszcze organizacje, wnoszące konflikty wyznaniowe w lud. Mówiąc o odrębnych organizacjach katolickich min. Frick oświadczył, iż nie mają one racji bytu

Rewie propagandowe narodowych socjalistów.

Berlin, 8. 7. (PAT). W ciągu niedzieli odbyły się w różnych większych centralach miejskich na obszarze Rzeszy apele formacji nar. socjalistycznych, mających charakter rewii propagandowych ruchu nar. socjalistycznych.

W Hamburgu namiestnik Wauffmann zwrócił się na meetingu przeciwko pewnym elementom, które uznają wprawdzie autorytet kancle-

rza Hitlera, ale odmawiają uznania partii narodowo-socjalistycznej. Kancelarz i ruch narodowo-socjalistyczny są nierozdzielnie ze sobą związane i jedno nie może istnieć bez drugiego. Nie uchodzi też t. zw. neutralność wobec ruchu narodowo-socjalistycznego. Według mowy duch nigdy nie wyrzeknie się rozszerzenia do realizacji zasady o „państwie totalnem“.

NIEMIECKI ATTACHE WOJSKOWY W PAŃSTWACH BAŁTYCKICH.

Warszawa, 8 lipca (Telef.) W swoim czasie rząd niemiecki zakomunikował, iż jako pełnouprawniony utrzymywac będzie w stolicach większych państw, attaché wojskowych przy placówkach dyplomatycznych. Obecnie mianowano attaché wojskowego na Finlandję, Lotwę i Estonję. Został nim major Rensing który urzęduje w Helsingforsie.

KRÓL ALFONS XIII WRÓCIŁ DO ZDROWIA.

Paryż, 8. 7. (PAT). Przybył tu były król hiszpański Alfons XIII, który w ostatnich czasach przebywał we Włoszech. Alfons XIII już całkowicie powrócił do zdrowia po niedawnym wypadku samochodowym, któremu uległ we Włoszech.

MASOWY POWRÓT POLAKÓW Z FRANCJI.

Naney, 8. 7. (PAT). Liczne polskie rodziny robotnicze z Zagłębia Nancy wobec nieuzyskania kart pobytu, a pozostające obecnie bez pracy, przygotowują się do wyjazdu w najbliższym czasie do Polski.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa 8 lipca (Telef.) Na dzisiejszej giełdzie tendencja dla papierów wartościowych była przeważnie mocniejsza przy większym ożywieniu, dla akcyj utrzymaną. Dillonowska 95.50, Śląska 75.00, dolar 5.23, rubel złoty 4.69, dolar złoty 9.06.

Dewizy: Belgja 89.30, Holandja 359.90, Londyn 26.11, Nowy Jork 5.28, Oslo 131.65, Paryż, 34.98, Praga 22.10 Szwajcjarja 173.05 Sztokholm 135.15, Wlochy 43.80, Berlin 213.00, Madryt 72.50.

Pożyczki Budowlana 42.50, stabilizacyjna 67.00, premjowa dolarowa 52.15, konwersyjna 67.50, dolarowa 82.00.

Akcje: Bank Polski 90.75, Starachowice 24.00.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak:

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, jakoteż buty z cholewami oficerskie i do konnej jazdy poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorędny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WĄSIK dawniej W. KAPERA

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klienteli.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumerat

LUDWIK WOHL.

42

LAWA.

Powieść współczesna.

Rzeczywiście był bardzo kapryśny, zdenierwowany — a przytem, jak długo chorował korzystała z nieprawdopodobnej swobody i upajała się nią: wchodziła do jego pokoju, obsługiwała przy jedzeniu, poprawiała poduszki.

Bardzo możliwe, że matka, całkiem pochłonięta własnymi troskami, nawet nie wiedziała o tem.

A jak będzie, gdy się wyprowadzi od nich?...

Podróżował bardzo dużo. Ciągłe jeździł do Konstantynopola, do Paryża, do Aten — wszędzie są kobiety, które z pewnością nie każą na siebie czekać...

Graziella stęknęła, niespokojnie obracając się w waskim łóżeczku, które dostała, gdy ukończyła czternaście lat.

Cały rok.

I już teraz robi oko do Polki. Niema co siebie okłamywać, nieraz przyłapała go...

A ona sama, Graziella?

„Mężczyzn trzeba moeno trzymać w rękach“ — mówiła Elena Pollini.

Graziella wstała.

Nagle zrozumiała, że jest gotowa popełnić coś bardzo złego co stoi w rażącej sprzeczności z jej całym dotychczasowym życiem. skurczyła się i rzuciła poza siebie trwożne spojrzenie, jak gdyby się obawiała, że ujrzy znajomą twarz, wykrzywioną grymasem wściekłości i śmiertelnej obrazy.

Włożyła ciemnoróżowy szlafrok, przypudrowała rozpalone policzki — jej ręce drżały, latały i odmawiały posłuszeństwa.

Poruszała się jak automat, opanowana wielką tajemniczą potęgą.

Poprawiła zwichrzony włosy.

Czy jestem ładna?

Przecież mówił mi, że jestem piękna...

Tak, mówił, kiedy pierwszy raz pocałował mnie w ogrodzie państwa Marcato i potem w salonie, w San Rocco.

Tak, zdaje się, że jestem naprawdę ładna...

Gwałtowna świadomość ruchu, nagle przeczuć...

Jakby ktoś powiedział — „nareszcie!“

i zbudził ją z długiego snu, z nieskończonego wyczekiwania; uczuła, że bezpowrotnie minął okres półdziennej wegetacji.

Stała się kobietą.

Odeszła od lustra.

I nagle ogarnął ją paniczny, dotąd nieuchwytny strach.

Ale teraz już nie na świecie nie mogło być jej powstrzymać.

Włożyła pantofelki na wysokich obcasach, otworzyła drzwi i z zamierającym sercem cicho wyszła z siebie na korytarz.

Dziewiczy pokój o jasnych tapetach i przytulnych, delikatnych mebelkach pozostał za nią.

Za nią pozostała toaletka, zastawiona masą ślicznych drobiazków i waskie, niewinne łóżeczko.

Wstąpiła na schody.

Im wyżej się wznosi, tem prędzej idzie.

Pokój na górze pociąga ją z magiczną siłą.

Stoi przed nim i jeszcze się ociąga. Potem powoli wyciąga rękę i z gwałtownym biciem serca naciska kłamkę.

Z drugiej strony rozlega się jasny i twarde głos Ormelli:

— Kto tam?

Ze strachu puszcza kłamkę.

W tej chwili najchętniej rzuciłaby się ze schodów głową nadół.

Wrosła w podłogę, nie może się ruszyć. Odpowiedzieć też nie może.

Potem słyszy niepewne kroki, drzwi się otwierają — za nimi stoi on, raczej jego potężny cień.

Spuszcza głowę ku ziemi, wszystko wiruje jej w oczach.

— Graziella? — ze zdziwieniem zapytuje cień.

Chce odpowiedzieć, lecz słowa więzną w krtani.

Zamiast tego poprostu przewraca się: bezwładne ciało odchyła się w tył i pada na jego ręce.

— Ależ dziecko... — mówi zatrwożony Ormella.

W pierwszym momencie myśli, że jest chore, że straciła przytomność, albo coś się stało.

Jednak już w następnej chwili widzi, że szcuple postać dziewczęca Ignie do niego, głowa odchyła się, półotwarte usta coś szepczą, a oczy z obłądnym pragnieniem przywarły do jego ust.

Ettore Ormella stoi nieruchomo.

On, który tyle czasu walczył o tę chwilę.

Teraz jest u celu.

Oczy Grazielli są przymknięte.

Nie widzi jak jego twarz zapala się pło-

mieniem pożądania... i gaśnie.

To była tylko krótka chwila, teraz krew zupełnie spłynęła z twarzy.

Wyprostowują się, ramiona zwalnają uścisk.

Mówi opryskliwie:

— A to co? Chce pani przeziebić się.

Graziello? Niech pani natychmiast idzie do łóżka!

I jakby chcąc złagodzić szorstki ton głosu, dodaje, uspokajająco klepiąc ją po ramieniu:

— Avanti, avanti, piccola...

Coś mruczy.

Lekko ją popycha.

Drzwi się zamykają.

Graziella stoi jeszcze kilka chwil, czuje, że upokorzenie złamie ją.

Już, już nadchodzi.

Mija.

Ocieżałym, niepewnym krokiem zsuwa się po schodach, wchodzi do swego pokoju, znów się kładzie do łóżka i leży zupełnie wyčerpana, bezgranicznie zrozpaczona.

Jej usta drżą, chce płakać i nie może.

Z każdego kąta wyzierają twarze i szcudzą z niej.

Graziella Cagliani przeżyła ciężkie chwile.

Upokorzenie... zawód... tak, oczywiście.

Jednak iluż ludzi doznało takich samych wstrząsów, a przytem ich dalsze życie nie uległo zasadniczej zmianie?!

Ocierpienie obruszyło się na nią z gwałtowną mocą: bezlitosne gorzkie, pełne okropnych wyrzutów i głębokiej pogardy dla siebie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Nowości.

Biblioteka „Młodego Technika“	zł.
tom I. POREBSKI E. Inż.: Technika w gospodarstwie domowym	2.—
„ II. HABERMANN E. Inż.: Poradnik dla młodego technika	1.80
„ III. ZELEK J.: Kajak szkolny, ćwiczebny, spacerowy, turystyczny	1.60
BOHUSZEWICZOWNA Z., J. H. Fabre: Dzieje myśli i życia	1.60
BOGDANOWICZ J. Dr.: Cechy biologiczne wieku dojrzewania	1.80
CHWISTEK L.: Granice nauki — Zarys logiki i metodologii nauk ścisłych	7.20
CZACHOWSKI K.: Marja Rodziewiczówna na tle swoich powieści	6.—
DMOCHOWSKI F.: Przekleństwo matki. — Opowiadanie	3.—
DORABIALSKA A.: Marja Skłodowska - Curie i Piotr Curie	1.80
FOLKIERSKI W.: Mleczem i Krzyżem — E. Psichari: Myśl, Sztuka, Życie	2.50
FRANKOWSKI J. Mgr.: Zawieranie układów przez Bank Akceptacyjny	—50
GOŁOGOWSKI B.: Wodociągi i kanalizacja w małych domkach i willach	5.—
GÓRSKI K.: Francois Mauriac. — Studium literackie	2.50
HALICZER J.: Słownik geograficzny. — Pochodzenie i znaczenie nazw	5.—
JODŁOWSKI S.: Zasady interpunkcji	4.80
KLISZEWICZ A. Inż.: Ku czemu zmierza dzisiejszy świat?	3.—
KRASICKI A.: Dziennik z kampanji rosyjskiej 1914—1916	6.—
KRUSZELNICKI S. Dr.: Prawo ubogich w postępowaniu sądowym	1.25
KUGLIN W.: Po drodze... — Poezje	1.—
LATINIK F. Gen.: Walka o Śląsk cieszyński w roku 1919	7.—
MARCINKOWSKI K. Dr.: Stefan Czarniecki w dobie potopu szwedzkiego	4.80
MALCZEWSKI M.: Wykłady o nowej konstytucji polskiej	—90
MIKES J. X. Bp.: Komunizm i nacjonalizm	—50
MOKEZYCKI G. Prof.: Lotnictwo — Przeszłość — Teraźniejszość, Przyszłość	6.—
NEHRING E.: Jak racjonalnie nawozić ziemię w ogrodzie	1.50
— Walka ze szkodnikami w sadzie	1.50
OSMOLSKI W. Dr.: Teoria sprawności ruchowej	3.—
OSSENDOWSKI F. A.: Nauczycielka. — Powieść	7.—
PORADOWSKI S. B.: Instrumenty muzyczne w ilustracji	2.—
POZWIŃSKI A.: Pamięci Księdza Piotra Wawrzyniaka	—70
— Z walk o Uniwersytet w Poznaniu	1.—
Protokoły Mędrców Syonu!	1.—
RADKOWSKI T. X.: Geneza świata, życia, języka	—90
— Jehoszua — Historia i archeologia	—60
ROSPOND S. Dr.: Jugosławja (Z teki podróżnika i obserwatora)	7.—
SERBEŃSKA W.: Niedobita szklanka — Zbiór feljetonów	2.50
SKRUDLIK M. Dr.: Masonerja w Polsce	1.70
STROŃSKI S.: Polska polityka zagraniczna	1.20
STRZELECKI J.: Instrukcja dla gospodarstw pstrągowych	1.50
TRZECIAK S. X. Dr.: Ubój rytualny	—50
VERAX: Masonerja. Czem nie jest a czem jest	1.60
WOJTKOWSKI A.: Bibliografja historii Wielkopolski, 12 zeszytów	100.—
WYBRANOWSKI K.: Dziedzictwo. Powieść wyd. II.	4.—
ZBROJA F. X.: Książd Romuald. Pamiętnik	4.—

poleca

Księgarnia Krakowska,
Kraków, ulica św. Krzyża L. 13.

Wysyłka odwrotna.

PRZYBORY RYSUNKOWE

Z. ZIEMBICKI

KRAKÓW, PL. Marjacki 2

CENNIKI WYTYŁA

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Roman Muranyi w Krakowie

Fabryka Wyrobów Stolarskich Sp. z ogr. odpow. odbędzie się

w Lokalu Spółki Kraków, Wincentego Pola L. 7. dnia 27 lipca 1935 r. w sobotę o godz. 16 (4 popoł.)

Z PORZĄDKIEM DZIENNYM:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia
- 2) Zmiana statutu.
- 3) Wybór Zarządu.
- 4) Wnioski członków.

Zarazem donosimy, iż w myśl statutu, jeżeli Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, dla braku kompletu, okaże się niezdolne dla powzięcia uchwał, odbędzie się w godzinie później drugie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, które będzie zdolne do powzięcia uchwał bez względu na wysokość reprezentowanego na nim kapitału zakładowego.

DYREKCJA SPÓŁKI ROMAN MURANYI
Fabryka Wyrobów Stolarskich Sp. z ogr. odp. w Krakowie.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Myślenicach.
ul. Kazimierza Wielkiego 9.
Sygn.: Km. 518/34.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Myślenicach, zamieszkały w Myślenicach, ul. Kazimierza Wielkiego 9, na mocy art. 602, 603, 604 K. P. C. ogłasza, że w dniu 25 lipca 1935 r. o godzinie 15-tej (nie później jednak niż w dwie godziny) w Krzyszkowicach, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Konstantego i Heleny Romerów i składających się z urządzenia domowego, patefonu, strzelb, drobiu, obrazów, 3 koni i innych ruchomości, oszacowanych na łączną sumę zł. 990.

Powyższe ruchomości można oglądać pod wskazanym adresem w dniu licytacji.

Myślenice, dn. 5 lipca 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego w Myślenicach

(—) Feliks Winkler.

Komornik
Sądu grodzkiego
w Krakowie
Rewiru II.
ul. Pańska 14.
Sygnatura: II. Km. 977/35.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, II rewiru, Czesław Paszyński, mający kancelarię w Krakowie ul. Pańska Nr. 14 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 5 sierpnia 1935 r. o godzinie 10.15 w Krakowie ul. Szpitalna Nr. 7. odbędzie się licytacja ruchomości, należących do firmy „Zenit“, składających się z urządzenia biurowego, 2 maszyn do pisania, ampero-woltomierzy, pomp etc. — Ruchomości te zostaną oszacowane przy licytacji.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 4 lipca 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru II.

(—) Czesław Paszyński.

Ukazała się książka która zainteresuje każdego inteligenta!

GEORG J. E. Z tajników pożycia małżeńskiego i jego społecznych powikłań . . . . . zł. 4.—

(wyd. Księgarni Św. Wojciecha)

do nabycia

w KSIĘGARNI KRAKOWSKIEJ
Kraków, ul. św. Krzyża 13.

RESTAURACJA „POD SZTUKĄ“ Kraków, ul. św. Jana L. I.

POLECA:

Obiady na maśle z 3 dań 1 zł. — Kolacje
śniadania od 59 gr. Piwo Okocimskie.

„Czy jesteś już
członkiem L. O. P. P.“